TOERISME

Nasionale Kurrikulumverklaring (NKV)

Kurrikulum- en assesseringsbeleidsverklaring

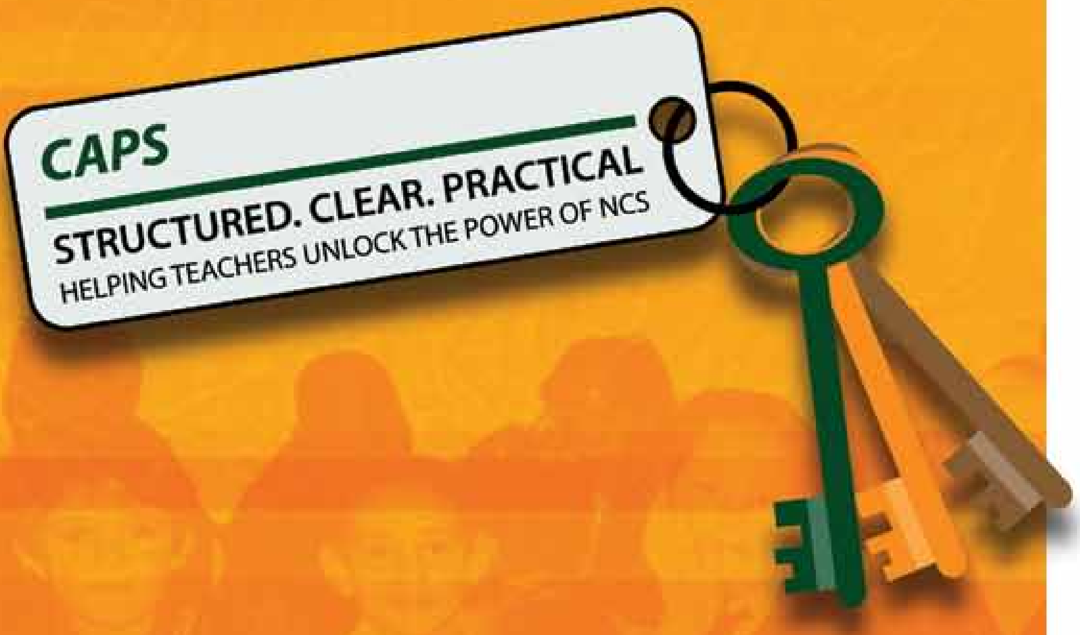

Verdere Onderwys- en Opleidingsfase
Graad 10-12

basic education
Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

KURRIKULUM- EN ASSESSERINGSBELEIDSVERKLARING

GRAAD 10-12

TOERISME

Departement van Basiese Onderwys
Strubenstraat 222
Privaatsak X895
Pretoria 0001
Suid-Afrika
Tel: +27 12 357 3000
Faks: +27 12 323 0601

Pleinstraat 120 Privaatsak X9023
Kaapstad 8000
Suid-Afrika
Tel: +27 21 465 1701
Faks: +27 21 461 8110
Webtuiste: http://www.education.gov.za

© 2011 Departement van Basiese Onderwys

ISBN: 978-1-4315-0618-7

Ontwerp en uitleg deur: Ndabase Printing Solution

Gedruk deur: Staatsdrukkery

VOORWOORD VAN DIE MINISTER

Die nasionale kurrikulum is die hoogtepunt van ons poging oor ’n tydperk van 17 jaar om die apartheidskurrikulum wat ons geërf het, te hervorm. Sedert die aanvang van demokrasie het ons gepoog om die kurrikulum op die waardes deur die Grondwet (Wet No. 108 van 1998) geïnspireer, te skoei. Die Aanhef van die Grondwet verklaar die doelstellings van die Grondwet soos volg:

- Die verdeeldheid van die verlede te heel en ’n samelewing gegrond op demokratiese waardes, maatskaplike geregtigheid en basiese menseregte te skep;
- Die lewensgehalte van alle burgers te verhoog en die potensiaal van elke mens te ontsluit;
- Die grondslag te lê vir ’n demokratiese en oop samelewing waarin regering gebaseer is op die wil van die bevolking en elke burger gelyk deur die reg beskerm word; en
- ’n Verenigde demokratiese Suid-Afrika te bou wat sy regmatige plek as soewereine staat in die gemeenskap van nasies inneem.

Onderwys en die kurrikulum het ’n belangrike rol om in die verwesenliking van hierdie doelstellings te vervul.

Uitkomsgebaseerde onderwys, wat in 1997 ingestel is, was ’n poging om die verdeeldheid van die verlede te heel, maar die ondervinding van implementering het as aansporing vir ’n kurrikulumvernuwing in 2000 gedien. Dit het tot die eerste kurrikulumvernuwing, naamlik die *Hersiene Nasionale Kurrikulumverklaring (2002)* en die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad 10-12 (2002)*, gelei.

Deurlopende implementeringsuitdagings het tot ‘n volgende kurrikulumvernuwing in 2009 gelei, naamlik die hersiening van die *Hersiene Nasionale Kurrikulumverklaring (2002)* en die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad 10-12 (2002*) wat tot die ontwikkeling van hierdie dokument gelei het.

Sedert 2012 is die twee onderskeie nasionale kurrikulumverklarings, naamlik diè vir Graad R-9 en Graad 10-12 in ’n enkele dokument, wat voortaan slegs as die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12*, bekend sal staan, geamalgameer. Hoewel die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* sy vertrekpunt in die vorige kurrikulum vind, het daar wel vernuwing ingetree wat ten doel het om groter duidelikheid oor dit wat op ’n kwartaal-tot-kwartaal-grondslag onderrig en geleer moet word, te verskaf.

Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* is ’n beleidsverklaring met betrekking tot onderrig en leer in Suid-Afrikaanse skole en is in die volgende dokumente vervat:

(a) Kurrikulum- en assesseringsbeleidsverklarings vir alle vakke in hierdie dokument opgeneem;

(b) *Nasionale beleid met betrekking tot die program-en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12*; en

(c) *Nasionale Protokol vir Assessering Graad R-12*.

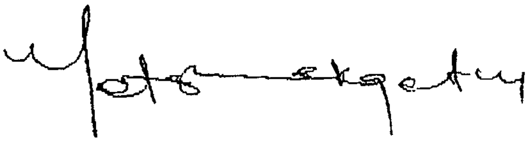

MEV ANGIE MOTSHEKGA, LP
MINISTER VAN BASIESE ONDERWYS

INHOUDSOPGAWE

AFDELING 1: KURRIKULUM- EN ASSESSERINGS-BELEIDSVERKLARING 3

1.1 Agtergrond 3

1.2 Oorsig 3

1.3 Algemene doelwitte van die Suid-Afrikaanse Kurrikulum 4

1.4 Tydstoekenning 6

1.4.1 Grondslagfase 6

1.4.2 Intermediêre Fase 6

1.4.3 Senior Fase 7

1.4.4 Graad 10–12 7

AFDELING 2 8

2.1 Die vak Toerisme 8

2.2 Spesifieke doelwitte van Toerisme 8

2.3 Tydindeling vir die vak Toerisme in die kurrikulum 8

2.4 Vereistes om die vak Toerisme aan te bied 9

2.4.1 Wat elke leerder moet hê 9

2.4.2 Aanbevelings vir die onderwyser 9

2.4.3 Aanbevelings vir die Toerisme klaskamer 9

AFDELING 3 10

3.1 Oorsig van onderwerpe 10

3.2 Onderrigplanne 12

AFDELING 4 39

4.1 Assessering in Toerisme. 39

4.2 Informele assessering 39

4.3 Formele assessering 39

4.4 Tipes assessering 40

4.4.1 Projekte en opvoedkundige uitstappie opdragte 40

4.4.2 Toetse 41

4.4.3 Eksamens 42

4.4.4 Praktiese assesseringstaak (PAT) 42

4.5 Rekordhouding en rapportering 43

4.6 Bevordering 43

4.7 Moderering van assessering 43

4.8 Algemeen 43

AFDELING 1

INLEIDING TOT DIE KURRIKULUM- EN ASSESSERINGSBELEIDSVERKLARING

1.1 Agtergrond

Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* bepaal beleid ten opsigte van kurrikulum en assesseringsaangeleenthede in die skoolsektor.

Ten einde die implementering van die Nasionale Kurrikulumverklaring te verbeter, is dit aangepas en die aanpassings tree in Januarie 2012 in werking. 'n Enkele samevattende Kurrikulum- en assesseringsbeleidsverklaring is vir elke vak ontwikkel om die ou Vakverklarings, Leerprogramriglyne en Vakassesseringsriglyne in Graad *R-12* te vervang.

1.2 Oorsig

(a) Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12 (Januarie 2012)* is 'n beleidsverklaring vir leer en onderrig in Suid-Afrikaanse skole en bestaan uit die volgende dokumente:

(i) Kurrikulum- en assesseringsbeleidsverklarings vir al die goedgekeurde vakke in hierdie dokument opgeneem;

(ii) *Nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12*; en

(iii) *Nasionale Protokol vir Assessering Graad R-12 (Januarie 2012).*

(b) Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12 (Januarie 2012)* vervang die huidige twee Nasionale Kurrikulumverklarings, naamlik:

(i) *Nasionale beleid met betrekking tot Algemene Onderwysprogramme: Die Hersiene Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-9 (Skole),* gepromulgeer in *Staatskoerant No. 23406* van 31 Mei 2002; en

(ii) *Nasionale kurrikulumverklaring Graad 10-12 Staatskoerante, No. 25545* van 6 Oktober 2003 en *No. 27594* van 17 Mei 2005.

(c) Die Nasionale Kurrikulumverklarings, soos vervat in *subparagrawe b(i)* en *(ii)*, wat uit die volgende beleidsdokumente bestaan, word jaarliks toenemend deur die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12 (Januarie 2012),* gedurende die periode 2012 - 2014, herroep en vervang:

(i) die Leerarea-/Vakverklarings, Leerprogramriglyne en Vakassesseringsriglyne vir Graad R-9 en Graad 10-12;

(ii) die beleidsdokument, *Nasionale beleid ten opsigte van assessering en kwalifikasies vir skole in die Algemene Onderwys- en Opleidingsfase*, gepromulgeer in *Goewermentskennisgewing No. 124,* in *Staatskoerant No. 29626* van 12 Februarie 2007;

(iii) die beleidsdokument, die *Nasionale Senior Sertifikaat: 'n Kwalifikasie op Vlak 4* van die *Nasionale Kwalifikasieraamwerk (NKR)*, gepromulgeer in *Staatskoerant No.27819* van 20 Julie 2005;

(iv) die beleidsdokument, *'n Addendum tot die beleidsdokument,* die *Nasionale Senior Sertifikaat: 'n Kwalifikasie op Vlak 4* van die *Nasionale Kwalifikasieraamwerk (NKR) met betrekking tot leerders met spesiale leerbehoeftes*, gepromulgeer in *Staatskoerant, No. 29466* van 11 Desember 2006, word geïnkorporeer in die beleidsdokument, *Nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12;* en

(v) die beleidsdokument, *'n Addendum tot die beleidsdokument,* die *Nasionale Senior Sertifikaat: 'n Kwalifikasie op Vlak 4* van die *Nasionale Kwalifikasieraamwerk (NKR) met betrekking tot* die *Nasionale Protokol vir Assessering Graad R-12*, gepromulgeer in *Goewermentskennisgewing, No. 1267*, in *Staatskoerant No. 29467* van 11 Desember 2006.

(d) Die beleidsdokument, *Nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* en die afdelings oor die *Kurrikulum- en assesseringsbeleidsverklaring* soos in Afdeling 2, 3 en 4 van hierdie dokument vervat, beslaan die norme en standaarde van die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad 10-12.* Die uitkomste en standaarde wat behoudens *artikel 6(A)* van die *Suid-Afrikaanse Skolewet, 1996 (Wet No. 84 van 1996)* bepaal is, sal die grondslag vorm vir die Minister van Basiese Onderwys om die minimum uitkomste en standaarde, sowel as die prosesse en prosedures vir die assessering van leerderprestasie wat van toepassing sal wees op openbare en onafhanklike skole, te bepaal.

1.3 Algemene doelwitte van die Suid-Afrikaanse Kurrikulum

(a) Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* vorm die grondslag van wat beskou kan word as die kennis, vaardighede en waardes wat noodsaaklik is om te leer. Dit sal verseker dat leerders kennis en vaardighede verwerf en toepas op maniere wat betekenisvol is vir hulle lewens. Hiervolgens bevorder die kurrikulum die idee van begronde kennis binne plaaslike, bekende kontekste en terselfdertyd toon dit sensitiwiteit ten opsigte van globale vereistes.

(b) Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* het die volgende doelwitte:

- om leerders, ongeag hul sosio-ekonomiese agtergrond, ras, geslag, fisiese of intellektuele vermoë, toe te rus met die kennis, vaardighede en waardes wat nodig is vir selfvervulling en betekenisvolle deelname in die samelewing as burgers van 'n vrye land;
- om toegang tot hoër onderwys te verskaf;
- om die oorgang van leerders vanaf onderwysinstellings na die werkplek te fasiliteer; en
- om aan werkgewers 'n voldoende profiel van 'n leerder se vermoëns te verskaf.

(c) Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* is op die volgende beginsels gebaseer:

- *Sosiale transformasie*: Dit verseker dat onderwysongelykhede van die verlede aangepak word en dat gelyke onderwysgeleenthede aan alle sektore van die bevolking voorsien word;
- *Aktiewe en kritiese leer*: Dit moedig 'n aktiewe en kritiese benadering tot leer aan eerder as om te leer sonder om te begryp, en nie-kritiese leer van gegewe waarhede;
- *Hoë kennis en hoë vaardighede*: Dit is die minimum standaarde vir die kennis en vaardighede wat in elke graad verwerf moet word, word gespesifiseer en stel hoë, bereikbare standaarde in alle vakke;

- *Progressie*: Die inhoud en konteks van elke graad toon progressie van die eenvoudige tot die komplekse;

- *Menseregte, inklusiwiteit, omgewings- en sosiale geregtigheid*: Die infasering van die beginsels en praktyke van sosiale en omgewingsgeregtigheid en menseregte soos dit in die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika omskryf word. Die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* is veral sensitief vir kwessies wat diversiteit weerspieël soos armoede, ongelykheid, ras, geslag, taal, ouderdom, gestremdhede en ander faktore;

- *Waardering vir inheemse kennissisteme*: Om erkenning te gee aan die ryke geskiedenis en erfenisse van hierdie land as bydraende faktore om die waardes in die Grondwet te laat gedy; en

- *Geloofwaardigheid, kwaliteit en doeltreffendheid*: Dit voorsien onderwys wat vergelykbaar is met internasionale standaarde in terme van kwaliteit, omvang en diepte.

(d) Die *Nasionale Kurrikulumverklaring* Graad R-12 stel in die vooruitsig dat leerders die volgende kan doen:

- identifiseer en los probleme op en neem besluite deur kritiese en kreatiewe denke;

- werk doeltreffend saam met ander as lede van ‘n span, groep, organisasie en gemeenskap;

- organiseer en bestuur hulself en hulle aktiwiteite verantwoordelik en doeltreffend;

- versamel, ontleed en organiseer inligting en evalueer dit krities;

- kommunikeer doeltreffend deur middel van visuele, simboliese en / of taalvaardighede in verskillende vorme;

- gebruik wetenskap en tegnologie doeltreffend en krities deur verantwoordelikheid teenoor die omgewing en die gesondheid van ander te toon; en

- begryp die wêreld as ‘n stel verwante stelsels waarin probleme nie in isolasie opgelos word nie.

(e) Inklusiwiteit behoort ‘n belangrike deel van organisering, beplanning en onderrig by elke skool te vorm. Dit kan alleenlik gebeur indien alle onderwysers deeglik begryp hoe om leerstruikelblokke te herken en aan te pak, asook hoe om vir diversiteit te beplan.

Die sleutel tot die goeie bestuur van inklusiwiteit is die versekering dat struikelblokke geïdentifiseer en aangespreek word deur al die ondersteuningsisteme binne die skoolgemeenskap, insluitend onderwysers, distriksondersteuningspanne, institusionele ondersteuningspanne, ouers en spesiale skole wat kan dien as hulpbronsentrums. Om die leerhindernisse in die klaskamer aan te spreek, behoort onderwysers verskeie kurrikulêre strategieë vir differensiëring te gebruik soos uiteengesit in die Departement van Basiese Onderwys se *Riglyne vir Inklusiewe Onderrig en Leer (2010).*

1.4 Tydstoekenning

1.4.1 Grondslagfase

(a) Die onderrigtyd vir vakke in die Grondslagfase is soos in onderstaande tabel aangedui:

VAK	GRAAD (UUR)	GRAAD 1-2 (UUR)	GRAAD 3 (UUR)
Huistaal	10	8/7	8/7
Eerste Addisionele Taal		2/3	3/4
Wiskunde	7	7	7
Lewensvaardighede • Aanvangskennis • Skeppende Kunste • Liggaamlike Opvoeding • Persoonlike en Sosiale Welsyn	6 (1) (2) (2) (1)	6 (1) (2) (2) (1)	7 (2) (2) (2) (1)
TOTAAL	**23**	**23**	**25**

(b) Onderrigtyd vir Graad R, 1 en 2 is 23 uur en Graad 3 is 25 uur.

(c) Onderrigtyd vir Tale in Graad R-2 is 10 uur en vir Graad 3 is 11 uur. ‘n Maksimum tyd van 8 uur en ‘n minimum tyd van 7 uur word aan Huistaal toegeken. Vir Addisionele Taal word ‘n minimum tyd van 2 uur en ‘n maksimum tyd van 3 uur vir Graad 1-2 toegeken. In Graad 3 word ‘n maksimum van 8 uur en ‘n minimum van 7 uur vir Huistaal toegeken. ‘n Minimum van 3 uur en ‘n maksimum van 4 uur word in Graad 3 vir Addisionele Taal toegelaat.

(d) In Lewensvaardighede is die onderrigtyd vir Aanvangskennis in Graad R-2 net 1 uur en in Graad 3 is dit 2 uur. (Die aantal ure word in die tabel tussen hakies aangetoon.)

1.4.2 Intermediêre Fase

(a) Die onderstaande tabel dui die vakke en onderrigtyd in die Intermediêre Fase aan:

VAK	UUR
Huistaal	6
Eerste Addisionele Taal	5
Wiskunde	6
Natuurwetenskappe en Tegnologie	3,5
Sosiale Wetenskappe	3
Lewensvaardighede • Skeppende Kunste • Liggaamlike Opvoeding • Persoonlike en Sosiale Welsyn	4 (1,5) (1) (1,5)
TOTAAL	**27,5**

1.4.3 Senior Fase

(a) Die onderrigtyd in die Senior Fase is soos volg:

VAK	UUR
Huistaal	5
Eerste Addisionele Taal	4
Wiskunde	4,5
Natuurwetenskappe	3
Sosiale Wetenskappe	3
Tegnologie	2
Ekonomiese Bestuurswetenskappe	2
Lewensoriëntering	2
Skeppende Kunste	2
TOTAAL	**27,5**

1.4.4 Graad 10-12

(a) Die onderrigtyd in Graad 10-12 is soos volg:

VAK	TYDSTOEKENNING PER WEEK (UUR)
Huistaal	4,5
Eerste Addisionele Taal	4,5
Wiskunde	4,5
Lewensoriëntering	2
Enige drie keusevakke uit **Groep B (Bylaag B Tabel B1-B8)** van die beleidsdokument, *Nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes van die Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12,* onderhewig aan die voorbehoudsbepalings soos uiteengesit in **paragraaf 28** van die genoemde beleidsdokument.	12 (3 x 4 uur)
TOTAAL	**27,5**

Die toegekende 27,5 uur per week mag slegs gebruik word vir die minimum vereistes vir vakke genoem in die *Nasionale Kurrikulumverklaring Graad R-12* soos hierbo gespesifiseer, en mag dus nie gebruik word vir addisionele vakke gevoeg by die lys van minimum vakke nie. Indien 'n leerder addisionele vakke wil aanbied, moet voorsiening vir bykomende tyd vir die aanbieding van hierdie vakke gemaak word.

AFDELING 2

2.1 Die vak Toerisme

Toerisme is die studie van die aktiwiteite, dienste en industrië wat ‘n reiservaring aan groepe of indiwidue bied. Dit is die studie van die verwagtinge en gedrag van toeriste, en die ekonomiese, maatskaplike en omgewingsinvloed van toerisme op Suid-Afrika

Die onderstaande tabel dui die hoofonderwerpe in die Toerisme kurrikulum aan:

1	Toerisme sektore
2	Kaartwerk en toerbeplanning
3	Toerisme attraksies
4	Volhoubare en verantwoordelike toerisme
5	Plaaslike-, streeks- en internasionale toerisme (*in en uit Suid-Afrika*)
6	Kultuur- en erfenistoerisme
7	Buitelandse valutaverhandeling
8	Kommunikasie en kliëntediens
9	Bemarking

2.2 Spesifieke doelwitte van Toerisme

In die vak Toerisme sal leerders die volgende bestudeer

- verskillende tipes toeriste en die redes waarom hulle reis;
- die verskillende toerisme sektore, met spesifieke verwysing na vervoer, akkomodasie, voedsel- en drank ondernemings, reisorganisasie en ondersteuningsdienste, en die attraksie sektor;
- kaartwerk;
- buitelandse valuta verhandelingkonsepte en die koopkrag van verskillende buitelandse geldeenhede;
- die invloed van wêreld tydsones op reis;
- Suid-Afrika en die SAOG lande as toerismebestemmings;
- wêreldbekende ikone en wêrelderfenisterreine;
- volhoubare en verantwoordelike toerisme;
- bemarking van toerisme produkte;
- tegnologie in toerisme;
- kliëntediens en die waarde van diensvoortreflikheid; en
- toerbeplanning.

2.3 Tydstoewysing vir die vak Toerisme in die kurrikulum

Die verpligte onderrigtyd vir Toerisme is vier ure per week. Omdat hierdie vak praktiese werk insluit wat 25% opmaak van die einde-van-die-jaar bevordering of serifiseringspunt, moet die rooster voorsiening maak vir een dubbelperiode van 80 – 90 minute per week waartydens leerders praktiese werk kan doen.

2.4 Vereistes om die vak Toerisme aan te bied

2.4.1 Wat elke leerder moet hê

- ‘n handboek
- Graad10: n goeie kwaliteit kleur padkaart van Suid-Afrika, wat stede, dorpe, lughawens, hawens, ens. aandui. ‘n Kaart van die plaaslike area of stad word aanbeveel.
- Graad11: ‘n goeie kwaliteit kleurkaart van die SAOG lande, wat stede, dorpe, lughawens, hawens, ens. aandui
- Graad 12: ‘n politieke kaart van die wêreld en ‘n tydsone kaart wat die belangrikste stede van die wêreld aandui.
- toegang tot die Witskrif oor die Bevordering en Ontwikkelling van Toerisme in Suid-Afrika (1996) en die nuutste weergawe van die Toerisme Groeistrategie,
- toegang tot ‘n verskeidenheid toerisme tydskrifte, brosjures, toeriste kaarte en advertensies soos hotelbrosjures, boekies en kaarte van Suid-Afrika se Nasionale Parke (SANParke)

Dit word aanbeveel dat die skool op ten minste een toerismetydskrif en /of reistydskrif inteken, om die onderwyser ingelig te hou oor nuwe ontwikkelings en die nuutste neigings in die toerismebedryf. Hierdie bronne moet beskikbaar wees in die klaskamer en nie in die biblioteek nie. Hierdie tydskrifte kan ook op die internet verkry en gelees word.

2.4.2 Aanbevelings vir die onderwyser

Die onderwyser moet toegang hê tot e-pos fasiliteite en die internet. Omdat toerisme ‘n dinamiese bedryf met veranderende tendense en ontwikkelings is, is dit noodsaaklik vir die onderwyser om toepaslike en nuwe inligting te vind, af te laai en uit te druk, soos vlugskedules, motorhuurpakkette, toerpakkette, ens.

2.4.3 Aanbevelings vir die Toerisme klaskamer

‘n Skool moet ‘n permanente klaskamer vir toerisme hê, wat nie met ander onderwysers gedeel word nie.

Dit word aanbeveel dat die Toerisme klaskamer die volgende moet hê

- ‘n tydskrif of brosjure staander, rakke of soortgelyke fasiliteite vir stoorplek of uitstallings;
- ‘n politieke aardbol van die wêreld om onderrig van onderwerpe soos tydsones en toeriste attraksies te vergemaklik; en
- toegerus wees met audio-visuele toerusting soos ‘n skootrekenaar, data projektor en DVD speler om vak-verwante CDs en DVDs te wys.

Die Toerisme klaskamer moet beveilig word, met deure wat kan toesluit, en met diefwering waar moontlik. Genoeg kaste moet beskikbaar wees vir die veilige bewaring van bronne.

AFDELING 3

3.1 Oorsig van onderwerpe

Verwys na die onderrigplanne vir gedetaileerde inligting

Onderwerp	Graad 10	Graad 11	Graad 12
Toerisme sektore	Inleiding tot Toerisme • Tipes toeriste en toerisprofiele • Die verskillende soorte vervoer • Akkommodasie ondernemings: fasiliteite en dienste aangebied deur elke tipe; die Suid-Afrikaanse graderingstelsel • Voedsel- en drank ondernemings • Die attraksie sektor • Struktuur van die Suid-Afrikaanse toerismebedryf	Vervoerdienste in Suid-Afrika • Lughawens, lugdienste en lughawens; tegnologie by lughawens wat reis vergemaklik • Toerisme bus industrie • Toerisme trein industrie • Luukse passasiersskepe • Motorhuur Werk en loopbaan geleenthede in die toerisme sektore, sub-sektore en verwante dienste • Vereistes en inherente kwaliteiete benodig om in die toerisme bedryf te werk • Geleenthede vir entrepreneurs	• Professionele beeld van personeel in die toerisme industrie • Diensvoorwaardes • Dienskontrakte • Doel en waarde van ‘n gedragskode
Kaart werk en toerbeplanning	• Kaartterminologie en simbole • Verskillende tipes kaarte • Ligging van Suid-Afrika se grense, provinsies, ens. op ‘n kleurkaart van Suid-Afrika • Ligging van Suid-Afrika en die SAOG lande, kontinente, oseane, eilandgroepe en toerismestreke op ‘n kleurkaart van die wêreld • Afstandsaanwysers en afstandstabelle	Reisplan vir ‘n toer • Konsepte: toerplan, logiese toerplanning, geskeduleerde toere • Faktore om in ag te neem met die beplanning van ‘n toersplan • Verskillende tipes toersplanne • Skryf ‘n reisplan	• Ligging van wêreldbekende ikone op ‘n kleurkaart van die wêreld • Toerplanne en roete beplanning • Die samestelling van ‘n dag-vir-dag reisplan • Die samestelling van ‘n toer begroting • Gesondheid en veiligheid • Reis dokumentasie • Wêreld tydsones
Toerisme attraksies	• Toeriste attraksies in die provinsies van Suid-Afrika • Suid-Afrikaanse Nasionale Parke (SANParke) • Suid-Afrikaanse fauna en flora	Bekende toeriste attraksies in die SAOG lande	• Wêreldbekende ikone en attraksies • Faktore wat bydra tot tot die sukses van ‘n toeriste attraksie
Volhoubare en verantwoorde-like toerisme	• Volhoubare toerisme: konsepte • Drie pilare van volhoubare toerisme (planeet, mense, wins) • Verantwoordelike toerisme: konsepte • Goeie omgewingspraktyke • Aardverwarming en die toerismebedryf		• Drie pilare van volhoubare toerisme • Verantwoordelike toerisme • Gedragskodes vir toeriste • Vereistes vir verantwoordelike toerisme. • Rolspelers in verantwoordelike en volhoubare toerisme

Onderwerp	Graad 10	Graad 11	Graad 12
Plaaslike, streeks en internasionale toerisme	Plaaslike toerisme • Konsepte • Voordele vir Suid-Afrika • Plaaslike toerisme statistieke • Betalings metodes en tegnologie vir betalings in Suid-Afrika	Die Plaaslike Toerisme Groeistrategie • Die sewe binnelandse marksegmente vir toeriste volgens die Plaaslike Toerisme Groeistrategie • Streeks toerisme. Die SAOG lidlande	• Wêreldgebeure en onvoorsiene gebeurlikhede van internasionale belang • Vorme van betalings wanneer internasionaal gereis word • Buitelandse markaandeel – statistieke met betrekking tot inkomende internasionale toerisme
Kultuur en erfenis toerisme	Kultuur en erfenis • Konsepte, elemente en belangrikheid van erfenis • Erfenisterreine	• Suid-Afrikaanse kulturele uniekheid • Suid-Afrikaanse erfenisliggame	Wêrelderfenisterreine • Konsepte • Die rol van UNESCO: logo en hooffunksie • Tipes Wêrelderfenisterreine: natuurlik en kultureel • 'n beskrywing van al die Wêrelderfenisterreine in Suid-Afrika
Buitelandse valuta verhandeling		• Buitelandse valutaverhandeling en die waarde vir die Suid-Afrikaanse ekonomie • Omskakeling van geldeenhede	• Buitelandse valutaverhandeling • Die konsepte sterk en swak rand • Valuta omskakelings • Onderskeid tussen bank verkoopkoers (BVK) en bank aankoopkoers (BAK) • Die invloed van wisselkoerse op internasionale toerisme • Skommelings in wisselkoerse
Kommunikasie en kliëntediens	• Kommunikasie (mondeling en skriftelike) • Kommunikasietegnologie (toerusting) • Diensvoortreflikheid: konsepte, belangrikheid, voordele, gevolge en aanbevelings	• Wêreld Verspreidingstelsels • Kliëntediens vir buitelandse toeriste • Kliëntklagtes • Bestuur van kwaliteit diens	• Metodes om kliëntterugvoer te kry en meting van kliënttevredenheid • Redes waarom diens verskil van een organisasie na 'n ander • Meet van kliënttevredenheid • Uitwerking van die diens gelewer deur 'n organisasie op die organisasie se winsgewendheid
Bemarking	• Bemarking van toerisme produkte, dienste en terreine • Faktore om in ag te neem gedurende die bemarkings proses	• Promnosie/advertensie tegnieke • Bemarkingsbegroting	• Bemarking van Suid-Afrika as 'n toerismebestemming

3.2 Onderrigplanne

- Elke week/vyf-dag siklus het ‘n verpligte toegekende tyd van vier ure vir die vak Toerisme. Die volume van die leerstof in ‘n sekere week is ‘n geraamde aanduiding van hoe lank dit sal neem om hierdie inhoud te onderrig, en sluit ander klasaktiwiteite soos informele en formele assessering, werk aan ‘n projek en die praktiese assesseringstaak (PAT) in.

- Onderrigplanne is ontwikkel om voltooi te word oor ‘n tydperk van vier kwartale wat bestaan uit tien weke elk. Onderwysers moet hulle werkskedules aanpas by die aantal weke in elke kwartaal volgens die skoolkalender van die spesifieke jaar

- Die onderrigplan dui die inhoud vir die vier ure van elke week/vyf-dag siklus aan, en sluit *informele assessering* en *formele* assessering (SGA) in. Die **volgorde waarin die inhoud onderrig word binne die kwartaal is nie verpligtend nie** en kan onderrig word in enige toepaslike volgorde.

- **Dit is verpligtend om die inhoud in die kwartaal aangedui, te onderrig**

- Die volgende moet deurgaans in Toerisme onderrig word, of dit aangedui word in die jaarlikse onderrigplan of nie:

  - Bewustheid van loopbaangeleenthede

  - Bewustheid van voortreflike dienslewening

  - Bewustheid van Suid-Afrika as ‘n toeristebestemming

Graad 10 Kwartaal 1 **Vier ure per week, insluitend** • informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klas toetse, gevallestudies; en • formele assessering, soos die projek en die toets.		Formele assessering kwartaal 1: Toets 75% Projek OF opdrag gekoppel aan 'n uitstappie 25%
	Onderwerp	**Inhoud**
1	**Toerisme sektore**	**Inleiding tot toerisme:** • Wat is toerisme? Die verskil tussen inkomende en uitgaande toerisme • Konsepte: plaaslike toerisme, streeks toerisme en internasionale toerisme • Wat is 'n toeris? • Waarom reis mense? (redes) • Toeriste se behoeftes, voorkeure en verwagtinge
2	**Toerisme sektore**	**Tipes toeriste en toeristeprofiele:** • Fokus op die volgende tipes toeriste: besoek vriende en familie (VFR); ontspanning; avontuur; besigheid; inkopies; gesondheid; eko; kulturele; godsdiens; sport en tydverdryf; onderwys; spesifieke belangstellings toeriste (SIT); aansporingsbonus; rugsakreis/jeugreis; gapingsjaar • Samestelling van toeristeprofiele
3	**Toerisme sektore**	**Die verskillende soorte vervoer:** Die soorte vervoer met toepaslike voorbeelde: - Pad: motor, bus, pendel bus, meter taxis, minibus taxis, motorfietse - Lug: vliegtuie, helikopters, mikroligte vliegtuie - Spoor: treine, trems - Water: luukse passasiersskepe, gehuurde bote, seiljagte - Buitengewone soorte vervoer: kamele, donkiekarretjies, warmlugbalonne, fietse • Vergelyk die soorte vervoer (pad, lug, spoor, water) in terme van gerief, koste, veilgheid, kapasiteit, spoed, betroubaarheid • Voordele en nadele van die verskillende soorte vervoer
4	**Toerisme sektore**	**Verskillende tipes akkommodasie:** Die fasiliteite en dienste aangebied deur elke tipe • Formele diens akkommodasie: hotelle, lodges en safarilgastehuise (game lodges) • Gaste akkommodasie: safarigastehuise, gastehuise, bed-en-ontbyt (B&Bs) • Selfsorgakkommodasie: chalets, huise, kothuise, woonstelle • Karavaanparke en kampering • Akkommodasie en hostelle vir rugsakreisigers (backpackers) ***Fasiliteite:*** *waarvan die* ***toeris*** *gebruik kan maak, soos 'n swembad, gimnasium, geskenkwinkel* ***Dienste:*** *wat die* ***onderneming aan*** *die toeris kan bied, soos wasgoed-diens, begeleide staptogte, pendeldiens, 24-uur sekuriteit* **Die Suid-Afrikaanse graderingstelsel vir akkommodasie:** • Oorsig van die ster graderingstelsel in Suid-Afrika *(presiese vereistes vir elke tipe onderneming word nie vereis nie)* • Die rol van die Toerisme Graderingsraad van Suid Afrika (TGCSA) • Voordele van gradering vir die toeriste en die plek van akkommodasie • Prosedure om te volg om gradeer te word • Logos wat vertoon mag word na gradering

	Onderwerp	Inhoud
5	**Toerisme sektore**	**Konsepte en terminologie wat in akkommodasie ondernemings gebruik word:** • Konsepte: dubbelkamer, dubbelkamer met twee beddens, familiekamer, suite, dakwoning, per persoon, per persoon wat deel, en suite, ten volle inklusief, enkeltoeslag, kontinentale ontbyt, Engelse ontbyt, buffet, a la carte, kamerdiens • Afkortings– pp, ppd, pppn, pppd **Tegnologie wat in kamers aangetref word:** • **Tegnologie vir vermaak:** flieks/videos/DVDs op aanvraag, internet, speletjies, musiek, betaal sateliet TV kanale • **Tegnologie vir inligting**: interaktiewe TV vir inligting oor hotelfasiliteite, spyskaarte, nabygeleë attraksies, weervoorspellings, lees boodskappe, lees hotelrekening, wakkermaakoproepe • **Tegnologie vir veilgheid**: elektroniese kluis, elektroniese deurslotte, elektroniese sleutelkaarte • **Tegnologie vir gerief:** teenwoordigheidsensors om vooraf ingestelde beligting en kamertemperatuur te beheer, mini-kroeg met elektroniese sensors om verbruik te monitor, verhitte handdoekrelings, badkamer uitsuigwaaiers, afstandsbeheerde TV/DSTV/lugreëling/ gordyne • **Tegnologie vir werk:** interaktiewe TV vir toegang tot die internet en e-pos, internasionale multi-kragpunte/prop, HSIA (hoë-spoed internet toegang), “hotspot” internet toegang en Wi-Fi, telefoon • **Tegnologie vir omgewingsverantwoordelikheid:** aktiveer elektrisiteit deur die gebruik van elektroniese sleutelkaarte, digitale temperatuur-beheerde storte, energie-besparende nagligte in badkamers, teenwoordigheidssensors om ligte af te skakel
6	**Toerisme sektore**	**Voedsel- en drankondernemings:** • Konsepte: volle-diens restaurante (fynproewer restaurante en familie restaurante wat voedsel en alkohol bedien), koffiewinkels, wegneem etes/snel-diens ondernemings (deurry), sportkroeë / kroeë, nagereg- / roomyswinkels, tavernes / sjebeens, straatstalletjies / straatmarkte
7	**Toerisme sektore**	**Die attraksie sektor:** • **Konsepte:** attraksies, attraksie subsektore soos dobbel en loterye, ontspanning, bewaring, sport en tydverdryf, feeste (events) en konferensies. • Tipes toeriste attraksies (konsepte: mensgemaakte- en natuurlike) • Primêre en sekondêre toeriste attraksies. (Voorbeeld: Die primêre attraksie was die Fifa-Wêreldbeker, maar sekondêre attraksies was besoeke aan die wildparke, museums, ens.) • Aktiwiteite wat aangebied word by toeriste attraksies. (Voorbeeld: Die Drakensberg is 'n natuurlike attraksie, maar die aktiwiteite vir die toeris is voetslaan, voëlkyk, ens.) • Koppel tipes attraksies aan die aantrekkingskrag wat dit sal hê vir sekere tipes toeriste.

	Onderwerp	Inhoud
8	**Toerisme sektore**	**Die struktuur van die Suid-Afrikaanse toerismebedryf: (basiese kennis)** Toerisme is 'n vennootskap tussen die openbare sektor, privaat sektor en gemeenskappe wat woon in die gebiede waar toerisme plaasvind. **Die openbare sektor (regering):** Die openbare sektor sluit die regering op nasionale, provinsiale, distriks- en plaaslike vlakke in. • Nasionale Departement van Toerisme (NDT) - Provinsiale Toerisme departemente - Provinsiale toerismeowerhede - Streeksbestemming bemarkingorganisasies (DMOS) - Distriksmunisipaliteite / Metro / munisipale (DMOS) - Plaaslike Toerisme-organisasies (LTOs) • Ander regeringsdepartemente: - Departement van Binnelandse Sake (vir paspoortaansoeke) - Internasionale Betrekkinge en Samewerking (visumaansoeke en noodbystand in die buiteland by konsulate en ambassades) - Statistieke SA (vir statistiese inligting) - Departement van Handel en Nywerheid, Departement van Ekonomiese Ontwikkelling (KMMO ontwikkelling) - Departement van Sport en Ontspanning (gebeure) “events” - Departement van Vervoer (Passassier Spoor Agentskap van Suid-Afrika) • Ondernemings in staatsbesit (semi-staatsinstellings): SA Lugdiens, SA Express Lugdiens • Agentskappe wat gedeeltelik in staatsbesit is: Tourism Enterprise Partnership (TEP) • Openbare entiteite ("agentskappe"), soos SAToerisme, SANParke, Kultuur, Kunste, Toerisme, Gasvryheid en Sport Onderwys en Opleidingsowerheid (CATHSSETA), Nasionale Dobbelraad, Airports Company South Africa (ACSA), SA Heritage Resources Agency (SAHRA)

	Onderwerp	Inhoud
9	**Toerisme sektore**	**Privaat sektor (basiese kennis)** • Toerisme **produkeienaars** soos toeroperateurs, reisagente, konferensie-organiseerders, reispublikasies, reisversekeringsmaatskappye, aandenkingswinkels, restaurante of enige ander besigheid wat 'n wins maak uit toerisme • **Plaaslike gemeenskappe**: deel in werkskepping, ontwikkelling, beter paaie en skole • Suid-Afrikaanse nie-regeringsorganisasies (NROs), gemeenskap-gebaseerde organisasies (GBO's), toerisme besighede en professionele verenigings: - (Die logo, hooffunksie en belangrikste diens wat deur elk gebied word) - TBCSA: Toerisme Besigheidsraad van Suid-Afrika (Tourism Business Council of South Africa) - TGCSA: Toerisme Graderingsraad van Suid-Afrika (Tourism Grading Council of South Africa) - FTTSA: Billike Handel in Toerisme Suid-Afrika (Fair Trade in Tourism) - SATSA: Suid-Afrikaanse Toerisme Dienste Vereniging (South African Tourism Services Council) - FEDHASA: Federale Gasvryheidsvereniging van Suid-Afrika (Federated Hospitality Association of South Africa) - ASATA: Vereniging van Suider-Afrikaanse Reisagente (Association of South African Travel agents) - SAACI: Die Suider-Afrikaanse Vereniging vir die Konferensieindustrie (Southern African Association for the Conference Industry) - SAVRALA: Die Suider-Afrikaanse Voertuig Verhuring en Bruikhuur Vereniging (South African Vehicle Renting and Leasing Association) - SAYTC: Suid-Afrika Jeug Reis Konfederasie (South African Youth Travel Confederation) • **Die internasionale gemeenskap**, bv. WTO (World Tourism Organisation), WTTC (World Travel and Tourism Council), SADC (Southern African Development Community), WWF (World Wide Fund for Nature)
10	**Plaaslike, streeks en internasionale toerisme**	**Tegnologie wat gebruik word vir betalings in Suid-Afrika** **Betalingsmetodes** Voordele en nadele. Identifiseer / kies die mees toepaslike vorm van betaling gebaseer op die situasie • Internet betalings • OTM betalings • Selfoon betalings • Spoedpunt masjiene (vaste en draagbare) • Kredietkaarte (Visa, MasterCard, American Express, Diners Club) • Debietreiskaarte (SA Travel Card) • Tjeks

Voorstelle vir projek in kwartaal 1

Kies een van die volgende temas:

- Kies twee tipes toeriste, stel hulle profiele saam en koppel hulle behoeftes en voorkeure aan akkommodasie, voedsel en drankondernemings in jou dorp, stad of nabygeleë stad
- Voedsel en drank ondernemings in die hoofstad van my provinsie: fokus op tipes voedselafsetpunte, fasiliteite en dienste wat aangebied word.
- Akkommodasie ondernemings in die hoofstad van my provinsie: fokus op tipes akkommodasie, graderingstatus, fasiliteite en dienste wat aangebied word.
- Kamertegnologie wat gebruik word in akkommodasie-ondernemings
- Opvoedkundige uitstappie opdrag. Kies 'n attraksie of onderneming wat gekoppel kan word aan die Graad 10 kurrikulum.

Graad 10 kwartaal 2	Formele assessering kwartaal 2:	
Vier ure per week, insluitend • informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse, gevallestudies; • formele assessering: toets; en • werk aan die PAT.	Toets Halfjaareksamen PAT kwartaal 2: Handig eerste fase in	25% 75%

	Onderwerp	Inhoud
1	**Kaartwerk en toerbeplanning**	**Kaartterminologie en kaart simbole** • Konsepte soos skaal, rigting, afstandsaanwysers, byskrifte (sleutels), kaart ruitverwysings, ewenaar, halfrondtes, noordpool, suidpool, breedtelyne, lengtelyne, tydsones, Universele Tyd Koördinaat (UTC), die Internasionale Datumlyn (IDL) *Bronne: Verskillende tipes kleurkaarte, soos benodig vir alle afdelings oor kaartwerk en toerbeplanning*
2	**Kaartwerk en toerbeplanning**	**Verskillende soorte kaarte in 'n toerisme konteks** • Gee 'n voorbeeld en verduideliking van die soort kaart en die gebruik en waarde daarvan in toerisme. • 'n Verskeidenheid kaarte wat gebruik word 'n toerisme konteks: - pad- en straatkaarte, politieke kaarte, fisiese kaarte, spesialis-kaarte (wat klimaat, lughawens, spoorlyne, ens. aandui), toeriste inligtingskaarte (Nasionale Parke, die wêrelderfenisterreine, toeriste attraksies in spesifieke gebiede, voetslaanroetes, kronkelroetes en meanders) - Elektroniese kaarte: Globale Posisioneringstelsel (GPS), Google Straatkaarte, Google Earth en ander ICT bronne: Rekenaars of slimfone kan gebruik word om toegang te verkry tot voorbeelde van elektroniese kaarte.
3	**Kaartwerk en toerbeplanning**	**Ligging van die volgende op 'n kleurkaart van Suid-Afrika:** • Suid-Afrika se grense, provinsies, hoofstede, internasionale lughawens, hawens, nasionale snelweë, poorte, belangrikste bergeekse, riviere en damme
4	**Kaartwerk en toerbeplanning**	**Ligging van die volgende op 'n kleurkaart van die wêreld:** • Suid-Afrika en die SAOG lande • Sewe kontinente: Asië, Afrika, Europa, Noord-Amerika, Suid-Amerika, Australië, Antarktika • Drie oseane: die Indiese, Atlantiese en Stille • Eiland groepe: Middellandse (Meditereense) See, Karribiese, die Indiese Oseaan Eilande • Toerisme streke: - Verre Ooste, Midde-Ooste, Suid-Oos Asië en die Stille Oseaan - Rusland - Verenigde Koninkryk - Wes-Europa, Oos-Europa, Sentraal-Europa, Noord-Europa (Skandinawiese en Nordiese Lande) - Amerikas: Suid-Amerika (Brasilië, Argentinië, Honduras, Chili), Noord-Amerika (Mexiko, die VSA, Kanada, Alaska) - Australasië: Australië, Nieu Seeland, die Eiland van Nieu-Guinee, naburige eilande in die Stille Oseaan
5	**Kaartwerk en toerbeplanning**	**Afstandsaanwysers en afstandstabelle:** • Afstandsaanwysers op kaarte om reisafstande te bepaal • Afstandstabelle om afstande te bepaal tussen - dorpe/stede in jou provinsie; en - Suid-Afrika se belangrikste stede. Die verband tussen die afstand en die TYD gespandeer aan die reis. (Ry ongeveer 100 km in een uur.)

	Onderwerp	Inhoud
6	**Plaaslike, streeks en internasionale toerisme**	**Plaaslike toerisme:** • Die konsep *plaaslike toerisme* • Voordele van plaaslike toerisme vir Suid-Afrika (fokus op die ekonomie, mense en omgewing) • Die *Sho't Left* veldtog om plaaslike toerisme in Suid-Afrika te bevorder *Bronne: www.southafrica.net/shot/left of SAToerisme oproepkantoor: 0831236789*
7	**Plaaslike, streeks en internasionale toerisme**	**Plaaslike toerisme statistieke:** • Konsepte: statistieke, intra-provinsiale reis teenoor inter-provinsiale reis • Interpretasie van statistieke soos doel van reise, provinsies wat die meeste besoek is, duur van besoek in elke provinsie, gemiddelde spandering per toeris, seisoenaliteit, aktiwiteite wat onderneem is. *Bronne: www.southafrica.net of www.statssa.gov.za*
8 - 10		**Halfjaareksamens**

Graad 10 kwartaal 3	Assessering kwartaal 3	
Vier ure per week, insluitend	Toets/oopboek toets	25%
• informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse;	Toets	75%
• formele assessering: toets en oopboek toets; en	PAT kwartaal 3:	
• werk aan die PAT.	Handig fase 2 in	

	Onderwerp	**Inhoud**
1	**Toeriste attraksies**	**Toeriste attraksies in Suid-Afrika: (*Wêrelderfenisterreine)** Suid-Afrika se toeriste inligting met betrekking tot klimaat, reënval, hoofstede, hoof tale, lughawens en hawens in toerisme konteks Toeriste attraksies in die provinsies van Suid-Afrika onder die volgende opskrifte: Ligging (afstand vanaf die naaste stad of dorp), kort beskrywing (hooffokus van hierdie attraksies en 'n paar interessante feite) **Oos-Kaap attraksies**: Addo Olifant Nasionale Park, Nasionale Kunstefees Grahamstad, Groot-Visrivier (roei), die wêreld se hoogste reksprong by Bloukrans **Vrystaat attraksies**: Vredefort Koepel*, Golden Gate Hoogland Nasionale Park **Gauteng attraksies**: Wieg van die Mensdom*, Apartheid Museum, Gold Reef City, Soweto (erfenis)
2	**Toeriste attraksies**	**KZN attraksies:** iSimangaliso (Groter St Lucia) Vleiland Park*, Ukahlamba-Drakensberg Park*, Durban Strandfront (Die Goue Myl/Marine Parade), uShaka Marine World, Comrades Maraton, sardientjieloop **Limpopo attraksies:** Mapungubwe Kulturele Landskap* Kruger Nasionale Park, Afrika Ivoor Roete
3	**Toeriste attraksies**	**Mpumalanga attraksies:** Die Panorama Roete (Pelgrimsrus, die Blyderivier Canyon, God's Window, Bourke's Luck Kolkgate) **Noord-Kaap attraksies:** Groot Gat van Kimberley en Myn Museum, Brulsand van Witsand Natuurreservaat, Namakwaland blommeprag, Suid-Afrikaanse Groot Teleskoop (SALT) in Sutherland **Noordwes attraksies**: Sun City en Lost City, Lesedi kulturele dorp, die Pilanesberg Wildreservaat, Aardklop Kunstefees
4	**Toeriste attraksies**	**Wes-Kaap attraksies:** Tafelberg, Victoria en Alfred (V & A) Waterfront, Robben Eiland*, Tuinroete, wynroetes, die Kango Grotte en volstruisplase, Cape Argus fietstoer, Klein Karoo Nasionale Kunstefees
5	**Toeriste attraksies**	**Suid-Afrikaanse fauna en flora as toeriste attraksies:** Konsepte: biodiversiteit, omgewing (natuurlike, fisiese, kulturele, mensgemaakte), ekosisteem, spesies, fauna en flora, wildlewe, habitat, bedreigde, rooi data lys, uitgesterf, inheemse, vreemdeling, bedreig, uitdunning, stropery, wettige jag, massa toerisme, oor- verbruik in toerisme konteks **Suid-Afrikaanse Nasionale Parke (SANParke):** • Wat is 'n Nasionale Park? Waarom besoek toeriste Nasionale Parke? • Kruger Nasionale Park (vlagskip): Konsepte: Hoof ruskampe (verwys na Skukuza as administratiewe hoofkwartier en die grootste kamp), bosveld kampe, oornag skuilings, safari lodges, luukse lodges. Noem hoofaktiwiteite wat deur die park aangebied word. • Die volgende Nasionale Parke (ligging op 'n kaart, die hoofbewaringsfokus van elke park): Addo Olifant, Augrabies, Bontebok, Golden Gate, Tuinroete (Tsitsikamma, Knysna, Wildernis), Bergkwagga, Namakwa, Tafelberg, Weskus. • Oorgrensparke (ligging op 'n kaart): Wat is' n oorgrenspark? - Ai-Ais Richtersveld, Kgalagadi, Groter Limpopo. • Oorgrens bewaringsgebiede: Wat is 'n Oorgrens bewaringsgebied? Name en lande wat betrokke is: - Limpopo-Shashe (SA, Zimbabwe en Botswana) Maluti-Drakensberg (Lesotho en Suid-Afrika).

	Onderwerp	Inhoud
6	**Toeriste attraksies**	**Luukse privaat wildreservate:** Wat is 'n luukse privaat wildreservaat? Tipes toeriste wat hierdie tipe attraksies sal besoek, eksklusiewe dienste en ervarings wat 'n toeris kan verwag. • Eksklusiewe dienste en ervarings wat deur die volgende aangebied word: Shamwari, Madikwe, Phinda, Sabi Sabi **Nasionale Botaniese Tuine:** Wat is 'n botaniese tuin? Waarom besoek toeriste botaniese tuine? • Kirstenbosch Botaniese Tuine: fasiliteite en aktiwiteite (vlagskip). • Alle ander Nasionale Botaniese Tuine (net name en ligging op 'n kaart)
7	**Volhoubare en verant-woordelike toerisme**	**Volhoubare toerisme:** • Konsep: volhoubaarheid, volhoubare praktyke in toerisme besighede • Die noodsaaklikheid van volhoubare praktyke in toerisme besighede • Die drie pilare van volhoubare toerisme (planeet, mense, wins) - Omgewings: uitwerking van toerisme besighede op die natuurlike omgewing - Maatskaplike: uitwerking van toerisme besighede op plaaslike gemeenskappe - Ekonomiese: uitwerking van toerisme besighede op plaaslike gemeenskappe *Bronne: gevallestudies van volhoubare praktyke in toerisme besighede www.toerisme.gov.za*
8	**Volhoubare en verant-woordelike toerisme**	**Verantwoordelike toerisme:** • Die konsep: verantwoordelike toeriste gedrag teenoor die omgewing • Negatiewe uitwerking van toerisme op die omgewing en gasheer gemeenskap • Reëls vir toeriste gedrag in die natuurlike omgewing • Goeie omgewingspraktyke soos rommelbeheer, die bewaring van energie, water en ander skaars bronne • Die voordele van goeie omgewingspraktyke vir die toerisme bedryf *Bronne: gevallestudies van positiewe of negatiewe toeriste optrede teenoor die natuurlike omgewing*
9	**Volhoubare en verant-woordelike toerisme**	**Aardverwarming en die toerismebedryf:** • Die konsep: aardverwarming, koolstofvoetspoor • Oorsake van aardverwarming (styging in die temperatuur van die aarde) • Gevolge van klimaatsverandering op die toerismebedryf • Hoe akkommodasie-ondernemings hulle koolstofvoetspoor deur volhoubare en verantwoordelike toerismepraktyke kan beperk • Hoe toeriste hulle koolstofvoetspoor kan beperk *Bronne: www.toerisme.gov.za*
10	**Bemarking**	**Bemarking van toerisme produkte, dienste en terreine:** • Konsepte: bemarking, marknavorsing, teikenmarkte, markaandeel, mededingende voordeel, kern- en nismarkte • Die doel van bemarking van toerisme produkte en dienste • Marknavorsing: - Die proses van marknavorsing: neem faktore soos die potensiële kliente in ag, breër teikenmark, die kompetisie, die verspreiding van produkte, finansiering, bemarkingsamestelling (die VYF "Ps" van die bemarkingsamestelling: produkte, promosie, prys, plek, persone - Bronne benodig vir marknavorsing (begroting vir die uitkontraktering aan aangewese navorsingspesialiste, samewerkende navorsingsgroepe, individuele navorsing) - Bestuur van marknavorsing (stel tydraamwerke, teikendatums, en implementeringsdatums vas)

Graad 10 kwartaal 4		
Vier ure per week, insluitend • informele assessering, soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse, gevallestudies; en • hersiening- en vasleggingsaktiwiteite.		
	Onderwerp	**Inhoud**
1	**Kultuur en erfenis**	**Kultuur en erfenis:** • Konsepte: kultuur, erfenis, kulturele diversiteit • Elemente van kultuur, soos argitektuur, interieur, kuns en kunsvlyt, kookuns, musiek en dans • Die belangrikheid en waarde van die bewaring van erfenis vir die nageslag
2	**Kultuur en erfenis**	**Erfenisterreine in Suid-Afrika:** • Kulturele erfenisterreine soos monumente, museums, historiese geboue, begraafplase, paleontologiese voorwerpe • Natuurlike erfenisterreine soos berge, watervalle, grotte • Die verskil tussen plaaslike, provinsiale en nasionale erfenisterreine • Voorbeelde van erfenisterreine in eie provinsie • Die erfenis gedenkplaat wat terreine identifiseer wat as nasionale erfenisterreine verklaar is. *Bronne: plaaslike toerisme inligtingsentrums.*
3	**Kommunikasie en kliënte-diens**	**Kommunikasietegnologie:** • Die verskillende tipes toerusting en tegnologie wat gebruik word om te kommunikeer in 'n toerisme besigheidsomgewing: landlyn telefone, selfone, faksmasjiene, fotostaatmasjiene, drukkers en rekenaars (insluitend e-pos, video konferensies en tele-konferensies) • Funksies, voordele en nadele van elk
4	**Kommunikasie en kliënte-diens**	**Kommunikasie:** mondeling en skriftelik • **Skriftelike kommunikasie** wat gebruik word in die toerismebedryf, insluitend e-pos en e-pos netiquette, webtuistes, SMS-boodskappe, sosiale netwerke soos Facebook en Twitter vir bemarkingsdoeleindes, fakse, memo's, opnames, vraelyste • **Verbale kommunikasie** wat gebruik word in die toerismebedryf. Besigheidskommunikasie etiket in verskillende situasies in die toerismebedryf, van aangesig tot aangesig en telefonies: landlyne en selfone • Toerisme pad- en inligtingstekens as 'n manier van kommunikasie in die toerismebedryf
5	**Kommunikasie en kliënte-diens**	**Diensvoortreflikheid:** • Konsepte: diens, voortreflike diens • Die belangrikheid en waarde vir ‘n toerisme besigheid om kwaliteit diens te lewer • Die voordele van voortreflike dienslewering - vir ‘n besigheid - vir ‘n toeris • Die gevolge van swak dienslewering • Aanbevelings vir die verbetering van swak dienslewering *Bronne: gevallestudies met betrekking tot dienslewering*
6 - 7		Hersienings- en vasleggingsaktiwiteite in die klas om die leerders se begrip van leermateriaal te assesseer. Voorbeelde van aktiwiteite kan insluit ‘n klas vasvra, speletjies, kort toetse, deur breinkaarte te teken, klaskompetisies, vorige vraestelle uitwerk, ens.
8- 10	**Einde-van- die jaar eksamens**	

SGA 25%	PAT 25%	EKSAMEN 50%
Kwartaal 1 100 Kwartaal 2 100 Kwartaal 3 100	Praktiese assesseringstaak 1 50 Praktiese assesseringstaak 2 50	Skriftelike eksamen 200
300 verwerk na 100	100	200
Totale punt: 100 + 100 + 200 = 400 ÷ 4 = **100**		

<table>
<tr><td colspan="2">Graad 11 kwartaal 1
Vier ure per week, insluitend
• informele assessering, soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klas toetse, gevallestudies; en
• formele assessering, soos bystand met die projek en die skryf van die toets.</td><td>Formele assessering kwartaal 1:
Toets 75%
Projek OF opdrag gekoppel aan opvoedkundige uitstappie. 25%</td></tr>
<tr><td></td><td>Onderwerp</td><td>Inhoud</td></tr>
<tr><td>1</td><td>Toerisme sektore</td><td>Vervoerdienste in Suid-Afrika:
Lughawens, lugdienste en werking van lughawens:
• Konsepte: poort, inkomende, uitgaande, plaaslike vlugte, streeksvlugte, inter-kontinentale vlugte, transkontinentale vlugte, trans-Atlantiese vlugte, verbindings vlugte, lang-afstand vlugte, medium-afstand vlugte, kort-afstand vlugte, huurvlugte, internasionale lughawens, nasionale lughawens, lughawens in privaat besit en privaat landingstroke in toerisme konteks</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Toerisme sektore</td><td>Suid-Afrika se internasionale en nasionale lughawens:
• Ligging op ‘n kaart.
• Internasionale status van lughawe (slegs vrag of passassiers en vrag)
• Lughawens wat bestuur word deur die Lughawens Maatskappy van Suid-Afrika (ACSA)
• Lugdienste wat opereer in Suid-Afrika, soos SA se nasionale lugdiens, sakpas lugdienste, internasionale lugdienste wat opereer in Suid-Afrika
• Interpretasie van lugdiens tydroosters/skedules</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Toerisme sektore</td><td>Lughawe terminologie:
• Lughawe (landkant, terminaal, lugkant), hek, inboek toonbank, spoed inboek kiosks, instapkaart, veiligheidsbeheerpunte, aan boord gaan, bagasie vervoerband, bagasie ophaalarea.
• Inboekprosedures, aan boord gaan prosedures
• Toegelate bagasie (plaaslike vlugte)
• Veiligheidsprosedures voor opstyg
Vliegtuig terminologie:
• Paadjie (gang), vliegtuigkombuis, stuurkajuit, oorhoofse bagasierak, opvou skinkbordtafels, vragruim, vermaak, suurstofmaskers
Sitplek indeling (sitplek-konfigurasie) in 'n vliegtuig:
• Wye- en smalromp vliegtuie. Reisklas afdelings (besigheidsklas, ekonomiese klas.) Vind jou sitplek in 'n vliegtuig. Paadjie (gang) sitplekke, venstersitplekke, nooduitgangsitplekke (fokus op die tipe vliegtuie wat gebruik word deur lugdienste wat in SA opereer.)</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Toerisme sektore</td><td>Tegnologie wat op lughawens gebruik word:
• Tegnologie op lughawens om reis te vergemaklik, soos bagasie toedraai toerusting, X-straal sekuriteit skandeerders, biometriese skandeerders, termiese liggaamskandeerders, metaalverklikkers, inligtingvertoonborde, raakskerm (touch screen) inligtingstelsels. Sluit enige nuwe ontwikkelings in.
• Die gebruik van PDA's (Persoonlike Digitale Assistente/Slimfone) vir lugreise ("iTravel") (elektroniese inligting, bv. reisdokumente, kaartjies, identifikasie, instapkaarte). Sluit enige nuwe ontwikkelings in.</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Toerisme sektore</td><td>Die toerisme busbedryf:
• Belangrikste busdienste wat toeriste vervoer, verskillende soorte busse: minibusse, busse, megabusse, busse met slaapstoele, busse wat vir n spesifieke doel gebruik word soos opelug busse vir besigtigingstoere.
• Inligting wat verskaf word op busroosters</td></tr>
</table>

	Onderwerp	Inhoud
6	**Toerisme sektore**	**Die toerisme treinbedryf:** • Verskil tussen pendeltreine (Metrospoor) en toeristetreine soos Shosholoza Meyl • Terminologie: tydroosters, waens, koepee, kompartement, sitkamer, toeriste klas, ekonomiese klas, beddegoed kaartjies, eetwa • Erfenis/fantasie(novelty)/natuurbesigtigings toeristetreine • Luukse treine soos die Bloutrein, Rovos Rail, Shongololo Express, Premier Classe *(http://premier-classe.co.za)* • Inligting wat verskaf word op treinskedules
7	**Toerisme sektore**	**Die Gautrein:** • Interessante kenmerke soos voorkoms buite en binne, sekuriteit, spoed • Gautrein tegnologie soos kaartjie prosedures, elektroniese instapprosedures, elektroniese aankoms- en vertrekaankondigings • Roetes, parkeerfasiliteite en busdienste wat aan die Gautrein gekoppel is. • Voordele vir die Toerisme treinbedryf Sluit enige nuwe ontwikkelings in
8	**Toerisme sektore**	**Die luukse passasiersskepe (bootreise):** • Konsepte: hawe, passasiersskip terminaal, kajuite, suites, dekke • Fasiliteite en vermaak aan boord • Inligting wat verskaf word op luukse passasiersskip pakkette *Bronne*: www.starlightcruises.co.za
9	**Toerisme sektore**	**Motorhuur:** • Inleiding tot die motorhuurbedryf in Suid-Afrika (gebruik belangrikste motorhuur-maatskappye in Suid-Afrika) • Voorwaardes vir die huur van ‘n voertuig (ouderdom, rybewys, kredietwaardigheid, ondertekening van kontrak) • Verskillende verhuringspakkette / opsies • Versekering: CDW, TLW teenoor SCDW, STLW en PAI • Addisionele bedrae en kostes: Toerisme heffing, brandstof deposito’s en koste, lughawe bybetalings, addisionele bestuurderskoste, kontrakfooi, aflewering en gaan haal kostes, oorgrensfooie, opsionele toerusting • Toevallige uitgawes: administrasiefooi vir ongelukke, verkeersboetes
10	**Toerisme sektore**	• Betalingsopsies en betalingsmetodes vir motorhuur • Motorhuur bewerkings (vir kwotasies) • Vergelykende bewerkings gebaseer op verskillende verhuringsopsies.

Voorstelle vir projek in kwartaal 1

Kies een van die volgende temas:

- Lugvervoer in Suid-Afrika (in toerisme-konteks)
- Tegnologie by lughawens om reis te vergemaklik (in toerisme konteks)
- Die treinbedryf in Suid-Afrika (in toerisme konteks)
- Die luukse passasiersskip bedryf in Suid-Afrika
- Die Gautrein en sy bydrae tot die toerismebedryf in Suid-Afrika
- Opdrag gekoppel aan opvoedkundige uitstappie: Kies ‘n attraksie, onderneming of bestemming wat aan die Graad 11 kurrikulum gekoppel kan word.

<table>
<tr><td colspan="3">Graad 11 kwartaal 2
Vier ure per week, insluitend
• informele assessering, soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse;
• formele assessering: toets; en
• werk aan die PAT.</td><td>Formele assessering kwartaal 2:
Toets 25%
Halfjaar eksamen 75%
PAT kwartaal 2:
Handig eerste fase van PAT in</td></tr>
<tr><th></th><th>Onderwerp</th><th colspan="2">Inhoud</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Plaaslike, streeks en internasionale toerisme</td><td colspan="2">Die Plaaslike Toerisme Groeistrategie - PTGS (nuutste weergawe)
• Konsep: groeistrategie
• Doelwitte vir die bevordering van plaaslike toerisme: die groei en ontwikkeling van 'n volhoubare toerisme bedryf, toerisme bedryf transformasie, die bemagtiging van mense en werkskepping
• Maniere om doelwitte te bereik soos om spandering te verhoog (meer reise, duur van verblyf, gemiddelde reisuitgawes), die vermindering van seisoenaliteit (reise dwarsdeur die jaar, meer reise buite skoolvakansies), die verbetering van die geografiese verspreiding van toerisme (meer reise na minder gewilde provinsies), toename in volumes (meer Suid-Afrikaners moet reis), die benutting van gebeure om dwarsdeur die jaar reise aan te moedig, die verbetering van veilgheid en die vermindering van misdaad
Bronne: http://www.info.gov.za</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Plaaslike, streeks en internasionale toerisme</td><td colspan="2">Die sewe plaaslike marksegmente volgens die Plaaslike Toerisme Groeistrategie:
• Konsepte: segmente, segmentprofiele, gevestigde segmente, opkomende segmente, onontginde segmente
• Redes vir segmentering van plaaslike toeriste
• Die sewe segmente: jong en opkomende, onafhanklike jong paartjies en families, strewende families, welgestelde huislike paartjies, tuisgebaseerde lae-inkomste paartjies, ouer gesinne met basiese behoeftes, goue aktiewe paartjies (fokus op die profiel van die segment en die tipes vakansie / reis wat hulle verkies)
• Segment statistieke: grootte van die segment, wanneer hulle reis, duur van verblyf, saam met wie reis hulle, vervoer wat hulle gebruik
• Pas die segmente by die sewe produkte: stadswegbreke, berg ontvlugings, kus wegbreke, boservarings, plattelandse kronkelroetes, kulturele ontdekkings, gebeurtenisse (events)
Bronne: www.wowinteractive.co.za</td></tr>
<tr><td>3 - 4</td><td>Kultuur en erfenis</td><td colspan="2">Die uniekheid van Suid-Afrikaanse kulture:
• Die belangrikheid van die kulture in jou provinsie om toeriste na Suid-Afrika te lok, soos volksoorlewerings, kleredrag en kookkuns van verskillende kultuurgroepe, praktyke soos waterstewel (gumboot) danse (mynkultuur), die township-kwaito kuns, sangomas, tradisionele medisyne en tradisionele genesing, klein kapteinskappe met tradisionele leiers, Ndebele-kuns, Zoeloe-danse in tradisionele drag, rickshaws, San, kunstefeeste
• Hoe kulturele uniekheid en diversiteit in Suid-Afrika inkomende en plaaslike toerisme kan bevorder.</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Kultuur en erfenis</td><td colspan="2">Suid-Afrikaanse erfenisliggame:
• Suid-Afrikaanse Erfenisbronne Agentskap (SAHRA): logo en funksies
• Provinsiale erfenisagentskappe
• Bewustheid van spesifieke erfenispermitte en bewaringsregulasies (strukture ouer as 60 jaar, argeologiese en paleontologiese terreine en materiaal, meteoriete, skeepswrakke, begraafplase, grafte)
Bronne: www.sahra.org.za</td></tr>
</table>

	Onderwerp	Inhoud
6	**Buitelandse valuta verhandeling**	**Buitelandse valutaverhandeling en die waarde daarvan vir die Suid-Afrikaanse ekonomie:** **Geldeenhede** • Konsepte: plaaslike valuta, buitelandse valuta, buitelandse valutaverhandeling, wisselkoers, informele wisselkoersskommelings • Belangrikste geldeenhede van die wêreld, hulle valutakodes en simbole: Amerikaanse dollar, Euro, Britse pond, Japannese jen, Australiese dollar, Suid-Afrikaanse Rand • Fasiliteite waar buitelandse valuta verwissel kan word, bv. buitelandse valuta kantore, kommersiële banke, ens. • Hoe bevoordeel geld wat bestee word deur inkomende internasionale toeriste die plaaslike mense? Direk en indirek - die vermenigvuldiger effek
7	**Buitelandse valuta verhandeling**	• Interpreteer 'n valutakoers bladsy van 'n buitelandse valutaverhandelingskantoor • Skakel die belangrikste geldeenhede om na Suid-Afrikaanse rand. • Skakel Suid-Afrikaanse rand om na bogenoemde geselekteerde geldeenheid om verskille tussen geldeenhede te verstaan. (Sakrekenaars mag gebruik word vir berekeninge - rond af tot twee desimale, bv. R34,56)
8 –10		**Halfjaareksamens**

Graad 11 kwartaal 3 **Vier ure per week, insluitend** • informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse; • formele assessering: toets; en • werk aan die PAT.	Formele assessering kwartaal 3 Oopboek toets / toets 25% Toets 75% PAT kwartaal 3: Handig PAT fase 2 in

	Onderwerp	Inhoud
1	**Plaaslike, streeks en internasionale toerisme**	**Streekstoerisme:** • Konsepte: streekstoerisme, Suid-Afrikaanse Ontwikkellings Gemeenskap (SAOG) • Die SAOG lidlande en hulle ligging en hoofstede op ‘n kaart (gebruik die nuutste lidmaatskap inligting beskikbaar) • Poorte: die toeganklikheid van elke land vanaf Suid-Afrika (per pad, lug of water) en die belangrikste lughawe, hawe en grenspos van die land (toerisme konteks) • Rol van Streeks Toerisme Organisasie van Suidelike Afrika (RETOSA) • Voordele van streekstoerisme vir Suid-Afrika en die SAOG lidlande *Bronne: duidelike, kleur padkaart van Suid-Afrika en die SAOG lande* *SAOG webtuiste www.sadc.int vir nuutste inligting oor SAOG lidlande*
2	**Toerisme attraksies**	**Hoof toeriste attraksies in die SAOG lande**: (***Wêrelderfenisterreine)** Bied aan in ‘n toerisme konteks Ligging op ‘n kaart, redes waarom dit as ‘n top toeriste attraksie beskou word, aktiwiteite, prente/ fotos, relevante toeriste intligting • Angola: Kissama Nasionale Park • Botswana: Okavango Delta, Chobe Nasionale Park, die Tsodilo Heuwels* • Demokratiese Republiek van die Kongo (DRK): Kahuzi-Biega Nasionale Park*, Virunga Nasionale Park*, Salonga Nasionale Park*
3	**Toerisme attraksies**	• Lesotho: Maluti berge, Basotho ponieroetes, Katse Dam en Lesotho Hoogland waterskema, Sani pas • Madagaskar: Tsingy de Bemaraha Strict Natuurreservaat*, Koninklike Heuwels van Ambohimanga* • Mauritius: Grand Baie, Chamarel watervalle en die gekleurde sand van Chamarel, Tamarin Bay
4	**Toerisme attraksies**	• Mozambiek: Cahora Bassa Dam, Niassa meer, Bazaruto Eilandgroep, Eiland van Mozambiek* • Namibië: Visrivier Canyon, Etosha Nasionale Park, Namib woestyn, Skedelkus • Malawi: Malawi meer, Liwonde Nasionale Park
5	**Toerisme attraksies**	• Seychelles: Strande en ontspanningsaktiwiteite op die eilande • Swaziland: Hlane Royal Nasionale Park, Royal Swazi Sun Hotel, Mkhaya Wildreservaat • Tanzanië: Berg Kilimanjaro*, Serengeti Nasionale Park, Stone Town van Zanzibar*, Ngorongoro Bewaringsarea*
6	**Toerisme attraksies**	• Zambië: Victoria Watervalle en Zambezi Rivier, Livingstone, Kariba meer, Kafue Nasionale Park • Zimbabwe: Victoria Watervalle en Zambezi River, Hwange Nasionale Park, Kariba meer, die Groot Zimbabwe Ruïnes*, Matopo Heuwels*, Mana Pools Nasionale Park*

<table>
<tr><th></th><th>Onderwerp</th><th>Inhoud</th></tr>
<tr><td>7</td><td>Kaartwerk en toer beplanning</td><td>Die reisplan:
• Konsepte: reisplan, logiese toerbeplanning, geskeduleerde toere
• Faktore om in ag te neem wanneer ‘n reisplan saamgestel word
• Verskillende tipes reisplanne
• Die skryf van ‘n reisplan
Voorbeeld:
<table>
<tr><th>Dag</th><th>Tyd*</th><th>Vervoer</th><th>Akkommodasie</th><th>Attraksies</th><th>Aktiwiteite</th><th>Begroting (opsioneel)</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
• (* tye mag ingesluit word, maar die belangrikste fokus moet wees op die logiese verspreiding, verskeidenheid en toepaslikheid van die toeriste aktiwiteite)</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Bemarking</td><td>Verskillende tipes promosie-/advertensietegnieke wat gebruik word in die toerismebedryf:
• Bo-die-lyn promnosie tegnieke: konvensionele media instrumente soos die huur van televisietyd, in koerante en tydskrifte, op plakkate en op radio. Gedrukte materiaal soos brosjures, blitspamflette, pamflette, plakkate, advertensieborde, kronkelroete/meander kaarte. Elektroniese advertensie soos videomure, audio-visuele aanbiedings, digitale uitstallings, selfoon advertensies, web-gebaseerde advertensies
• onder-die-lyn promosietegnieke: persoonlike verkope, promosies, afslag in die winkel, promosie borgskappe, uitstallings, vertonings en ekspos.
Pas die tipes promosie/advertensie by die potensiële kliënt.</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Bemarking</td><td>Die bemarkingsbegroting: koste verbonde aan bemarking
• marknavorsing
• kommunikasie kostes (drukwerk, telefoon, faks, internet)
• Reiskostes (plaaslike en oorsese reis, voertuig- en vlugkostes)
• Personeel kostes</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Kommunikasie en kliëntediens</td><td>Wêreld Verspreidingstelsels: (Die name en waarvoor hulle gebruik word)
• Wat is ‘n Wêreld Verspreidingstelsels (GDS)?
• Voorbeelde van die belangrikste GDSse, soos Amadeus, Galileo, Worldspan
Sentrale bespreking stelsels:
• Wat is ‘n Sentrale bespreking stelsel (CRS)?
• Voorbeelde wat in Suid-Afrika gebruik word: MICROS-Fidelio OPERA</td></tr>
</table>

Graad 11 kwartaal 4

Vier ure per week, insluitend

- informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse, gevallestudies; en
- hersiening en vasleggingsaktiwiteite.

	Onderwerp	Inhoud
1	**Kommunikasie en kliëntediens**	**Kliëntediens vir buitelandse toeriste:** • Maniere waarop buitelanders behandel en bygestaan moet word, sodat hulle hulle verblyf in Suid-Afrika geniet. • Die noodsaaklikheid om tradisies, gebruike en optrede van besoekers aan Suid-Afrika te respekteer • Maniere om effektief met besoekers van diverse kulturele agtergronde te kommunikeer • Maniere waarop die toerismebedryf in Suid-Afrika voordeel sal trek uit voortreflike kliëntediens.
2	**Kommunikasie en kliëntediens**	**Kliënte klagtes:** • Persoonlik / mondeling (telefoon, selfoon) en skriftelike (briewe, fakse, SMS'e, op webwerf) • Die waarde van kliënte se klagtes vir 'n besigheid (klagtes as 'n geleentheid vir verbetering) • Die **ses stappe** vir die hantering van mondelinge klagtes van kliënte: - Luister aandagtig na wat die kliënte wil sê, en laat hulle klaar praat. - Vra vrae op 'n omgee en besorgde manier, - Vra om verskoning sonder om te blameer. - Los die probleem onmiddellik op. - Bied die kliënt iets aan soos 'n opgradering, 'n gratis produk, ekstra afslag, volle terugbetalings. - Bedank die kliënt dat u ingelig is oor die probleem. • Opbouende kritiek, hantering van kritiek op 'n volwasse manier
3	**Kommunikasie en kliëntediens**	**Bestuur van kwaliteit diens:** • Tipes strategieë wat gebruik word deur maatskappye / organisasies om kwaliteit diens te verskaf en te behou, soos prestasiebestuur, kwaliteitbeheer kontrole, kliënte opnames, span en medewerkers beoordelings, in-diens opleiding. • Hoe dienste gelewer in een sektor ‘n uitwerking het op dienste wat in 'n ander sektor gelewer is
4	**Toerisme sektore**	**Werk en loopbaan geleenthede in die toerisme sektore, subsektore en verwante dienste:** • Vervoer, gasvryheid (akkommodasie en voedsel), toerisme attraksies (dobbel en loterye, ontspanning, bewaring, sport en tydverdryf), gebeure (events) en konferensies, toerisme dienste, reis handel sektore
5	**Toerisme sektore**	• Die vereistes en inherente kwaliteite (persoonlke karaktereienskappe) om in ‘n sekere sektor van die toerismebedryf te werk. ‘n Leerder moet enige toerisme sektor kies, of ‘n loopbaan in enige toerisme sektor, om volgens sy/haar eie belangstelling te bestudeer. • Persoonlikheidstipes, karaktereienskappe en noodsaaklike vaardighede
6	**Toerisme sektore**	**Entrepreneursgeleenthede in toerisme:** • Die konsep entrepreneur • Vaardighede benodig om ‘n entrepreneur te wees • Identifikasie van produkte of dienste wat geskik is vir entrepreneurs-geleenthede • Geleenthede om jou eie toerisme besigheid te begin
7		Hersienings- en vasleggingsaktiwiteite in die klas om die leerders se begrip van leermateriaal te assesseer. Voorbeelde van aktiwiteite kan insluit ‘n klasvasvra, speletjies, kort toetse, deur breinkaarte te teken, klaskompetisies, vorige vraestelle uitwerk, ens.
8-10		**Einde-van-die-jaar eksamens**

SGA 25%		PAT 25%		EKSAMEN 50%	
Kwartaal 1	100	Praktiese assesseringstaak 1	50	Skriftelike eksamen	200
Kwartaal 2	100	Praktiese assesseringstaak 2	50		
Kwartaal 3	100				
300 verwerk na	100	100		200	
Totale punt: 100 + 100 + 200 = 400 ÷ 4 = **100**					

<table>
<tr><td colspan="3">Graad 12 kwartaal 1
Vier ure per week, insluitend
• informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse; en
• formele assessering, soos bystand met die projek en die skryf van die toets.</td><td><u>Formele assessering kwartaal 1</u>
Toets 75%
Projek 25%</td></tr>
<tr><th></th><th>Onderwerp</th><th colspan="2">Inhoud</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Plaaslike, streeks en internasionale toerisme</td><td colspan="2">Wêreldgebeure van internasionale belang:
• Konsep: Wêreldgebeurtenis
- Sportbyeenkomste: 2010 FIFA Wêreldbeker, Wimbledon, Comrades, Tour de France, die Olimpiese Spele.
- Ander gebeure: G8 Beraad, berade oor klimaatsverandering (moet as voorbeelde genoem kan word, moenie die gebeurtenis as sulks bestudeer nie).
• Die positiewe en negatiewe uitwerking van wêreldgebeure op internasionale toerisme
• Die uitwerking van die aanbied van 'n wêreldgebeurtenis op
- plaaslike toerisme in die gasheerland
- die ekonomie van die gasheerland
• Die voordele en nadele vir die gasheerland (binne 'n toerisme konteks): ontwikkelling van infrastruktuur , beleggings, buitelandse valuta inkomste, die vermenigvuldiger effek
Bronne: Onlangse inligting moet verkry word van die media.</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Plaaslike, streeks en internasionale toerisme</td><td colspan="2">Politieke situasies en onvoorsiene gebeure van internasionale belang:
• Konsepte: politieke situasie en onvoorsiene gebeure
• Voorbeelde van onlangse politieke situasies, soos burgeroorlog, terrorisme, algemene onluste
• Voorbeelde van onvoorsiene gebeure soos tsunamis, aarbewings en ander natuurlike rampe, die wêreld resessie, siektes, ongelukke en ekonomiese skommelings.
(Identifiseer onlangse voorbeelde; moenie die politieke situasies en onvoorsiene gebeure as sulks bestudeer nie).
• Die uitwerking van hierdie situasies en gebeurlikhede op internasionale toerisme en die ekonomie van die betrokke land.
Bronne: Onlangse inligting moet verkry word van die media.</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Kaartwerk en toer beplanning</td><td colspan="2">Toerplanne en roetebeplanning:
• Ontwikkel toerplanne wat by spesifieke toeristeprofiele, beskikbare begroting en tyd sal pas.
• Roetebeplanning</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Kaartwerk en toer beplanning</td><td colspan="2">• Keuse van vervoer en akkommodasie om by die kliënte se behoeftes en voorkeure te pas
• Keuse van attraksies en aktiwiteite om by die toeris se profiel te pas
Bronne: ‘n Kleur padkaart van Suid-Afrika en die SAOG lande, brosjures van akkommodasie en toeriste attraksies, internet</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Kaartwerk en toer beplanning</td><td colspan="2">Die samestelling van ‘n dag-vir-dag toerplan:
• Die hoofaspekte van ‘n toerplan (beskrywing van vervoer, akkommodasie, attraksies en aktiwiteite, insluitend stilhoutye vir etes)
• Faktore om in ag te neem wanneer ‘n toerplan saamgestel word (fokus op logiese beplanning)
• Samestelling van toerplanne volgens verskillende scenarios
Voorbeeld:
<table>
<tr><th>Dag</th><th>Tyd*</th><th>Vervoer</th><th>Akkommodasie</th><th>Attraksies</th><th>Aktiwiteite</th><th>Begroting</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>
(* tye mag ingesluit word, maar die belangrikste fokus moet wees op die logiese verspreiding, verskeidenheid en toepaslikheid van aktiwiteite)</td></tr>
</table>

	Onderwerp	Inhoud
6	**Kaartwerk en toer beplanning**	**Die samestelling van 'n toerbegroting:** • Faktore wat 'n invloed het op die ontwikkelling van 'n begroting • Ontwikkel 'n basiese toerbegroting. Dui uitgawes aan vir reis, akkommodasie, etes, besoeke aan toeriste attraksies, inkopies en fooitjies.
7	**Kaartwerk en toer beplanning**	**Gesondheid** • Konsepte: Wêreld Gesondheid Organisasie (WHO), gesondheidsertifikate, reisklinieke, verpligte en aanbevole inentings. • Voorsorgmaatreëls wat getref moet word wanneer na hoë risiko bestemmings gereis word (malaria, bilharzia, cholera areas). • Inentings wat benodig word om hoë risiko areas binne te gaan of te verlaat, soos geelkoors en hepatites. • Tuberkulose en HIV/Vigs risikos vir inkomende toeriste • Gesondheidsvoorsorgmaatreëls wat aanbeveel word vir toeriste wat areas besoek met 'n gesondheidsrisiko, soos gebottelde water, sonskerm, voorkomende medikasie **Veilgheid** • Redes waarom die veilgheid van toeriste in Suid-Afrika belangrik is. • Algemene veilgheidsvoorsorgmaatreëls vir toeriste: in die motor, in openbare areas / straat, in hotelkamer, by die lughawe, na donker
8	**Kaartwerk en toer beplanning**	**Reisdokumentasie:** • Reisdokumente wat benodig word wanneer na 'n gegewe land gereis word, geldige paspoort, visa en gesondheidserifikaat (cholera en geelkoors). Vereistes vir toeriste wat tussen lande reis. • Hoe om 'n internasionale rybewys te verkry • Paspoort: vereistes om 'n paspoort te kry, voltooiing van 'n aansoekvorm • Visum: vereistes vir om 'n visum te kry, voltooiing van 'n aansoekvorm • Konsepte: belastingvrye goedere, verbode goedere, groen kanaal, rooi kanaal, om te verklaar, reistoelaes • Doeane regulasies wanneer uit Suid-Afrika vertrek word of teruggekeer word. Toegang tot en die interpretasie van doeane inligting. *Bronne: Die GSA Reisagente se Verkoopsgids, die internet*
9	**Kaartwerk en toer beplanning**	**Wêreld tydsones:** • Konsepte: tydsone, UTC, Greenwich, halfrondtes, ewenaar en seisoene, standaard tyd, plaaslike tyd, die internasionale datumlyn, die 24-uur horlosie (00:00 – 23:59), breedtelyne en lengtelyne • Inleiding tot 'n wêreld tydsonekaart • Konsep: Dagligbesparingstyd (DBT). Redes vir hierdie praktyk • Die uitwerking van tydsones en dagligbesparing op reisbeplanning en reis
10	**Kaartwerk en toer beplanning**	**Berekenings van wêreldtye wanneer tussen lande gereis word**: • Berekenings om aankoms en vertrektyd te bepaal met en sonder DBT en vliegtyd *('n tydsonekaart moet voorsien word. Daar word nie van leerders vereis om te weet watter lande pas DBT toe nie.)* • Konsepte: vlugvoosheid en vluguitputting. Simptome van vlugvoosheid. Hoe om die utwerking van vlugvoosheid te beperk en te verminder.

	Onderwerp	Inhoud

Voorstelle vir projek in kwartaal 1

Kies een van die volgende temas:

- Kies ‘n huidige wêreldgebeurtenis, ‘n politieke situasie of enige onvoorsiene gebeurlikheid, en bespreek toerisme-verwante kwessies soos die invloed op toerisme, die ekonomie van daardie land, ens.
- Stel ‘n volledige visum aansoekpakket saam vir ‘n SA skoolverlater wat London wil besoek vir ‘n drie-maande vakansie.
- Onderneem ‘n kliënte tevredenheidsopname vir ‘n toerisme-verwante besigheid in jou dorp. Ontwerp die opname vraelys. Ontleed die bevindings en skryf ‘n verslag vir die eienaar van die besigheid.
- Ontwerp ‘n PowerPoint-aanbieding om in die klas te wys oor wêreld tydsones.
- Opdrag gekoppel aan opvoedkundige uitstappie. Kies ‘n attraksie, onderneming of bestemming gekoppel aan die Graad 12 kurrikulum.

Graad 12 kwartaal 2 **Vier ure per week insluitend** • informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse; • formele assessering: toets en halfjaareksamen; en • werk aan die PAT.	Formele assessering kwartaal 2: Toets 25% Halfjaareksamen 75% PAT kwartaal 2: Handig fase 1 in.

	Onderwerp	Inhoud
1	**Toeriste besiens-waardighede**	**Bekende wêreld ikone en attraksies: (*Wêrelderfenisterreine)** • Die verskil tussen 'n toeriste attraksie en 'n ikoon • Redes waarom spesifieke toerisme attraksies en/of fisiese kenmerke beskou word as ikone. Die ekonomiese belang van ikone vir 'n land/gebied • Profiel en statistieke van toeriste wat hierdie ikone besoek Bestudeer die onderstaande ikone onder die volgende opskrifte: ligging op 'n wêreldkaart (land, stad/dorp/gebied), rede(-s) waarom dit 'n ikoon is, kort beskrywing van die ikoon, prent van die ikoon. • Australië: Sydney Operahuis*, Ayers Rock / Uluru-Kata Tjuta Nasionale Park* • Brasilië: Die Standbeeld van Christus die Verlosser of die Corcovado (Rio de Janeiro) • Kanada: Niagara Watervalle • Italië: Colosseum* (Rome), Leunende Toring van Pisa (Piazza del uomo)*, Venisië*,Vatikaanstad
2	**Toeriste besiens-waardighede**	• Egipte: *Die groot piramides van Giza, die Sfinks • Duitsland: Berlynse Muur, Swartwoud • China: Die Groot Muur van China* • Israel: Die Koepel van die Rots, die Klaagmuur • Griekeland: Die Parthenon (Athene) • Indië: Die Taj Mahal* (Agra) • Turkye: Blou Moskee (Istanbul)
3	**Toeriste besiens-waardighede**	• Frankryk: Die Eiffel-toring, die Franse Riviera • Japan: Berg Fuji • Meksiko: Chichen Itza (Yucatan) * • Jordanië: Petra * • Nepal: Berg Everest • Saoedi-Arabië: Mekka • Switserland: Die Switserse Alpe (Jungfrau-Aletsch) * • Nederland: Windmeulens • Peru Machu Picchu * (Cuzcu) • Pole: Auschwitz *
4	**Toeriste besiens-waardighede**	• Portugal: Die Algarve • Spanje: Alcazar van Segovia, stiergevegte • Thailand: Drywende markte • Rusland: Die Kremlin *, Die Rooi Plein * (Moskou) • Verenigde Koninkryk: * Big Ben (Westminster paleis *), Buckingham paleis, die toring van Londen *, London Brug. Verenigde State van Amerika: (Arizona) Die Vryheidstandbeeld* (New York), Die Grand Canyon *

	Onderwerp	Inhoud
5	**Toeriste besiens-waardighede**	**Faktore wat bydra tot die sukses van 'n toeriste attraksie:** • Uitstekende bemarking van toerismeprodukte plaaslik en / of internasionaal, volhoubare en verantwoordelike bestuursplanne, doeltreffendheid en etiese optrede van personeel en bestuur, positiewe ervarings van besoekers, veiligheid en misdaadvoorkoming, algemene voorkoms en instandhouding van die attraksie, die oorweging van die behoeftes van mense met gestremdhede, universele toegang • Kenmerke van 'n suksesvolle toeriste attraksie: die werklike aantal besoekers oorskry die teikengetal besoekers, herhaalde besoeke, inkomste oorskry teikenbedrae, positiewe uitwerking op plaaslike gemeenskap en omgewing
6	**Buitelandse valuta verhandeling**	**Buitelandse valutaverhandeling** • Die term "Bruto Binnelandse Produkt" (BBP) en die voordele daarvan vir die Suid-Afrikaanse ekonomie • Die vermenigvuldiger effek en skakel met die BBP • Die konsep "sterk" en "swak" rand • Die relatiewe sterkte en relatiewe swakheid van 'n valuta tydens spesifieke tye • Interpreteer 'n wisselkoers bladsy • Skakel die belangrikste geldeenhede om in Suid-Afrikaanse Rand en skakel Suid-Afrikaanse Rand om in geselekteerde geldeenhede om die koopkrag van verskillende geldeenhede te verstaan. (Gebruik slegs wisselkoerse uitgedruk as 1 eenheid van 'n buitelandse valuta = waarde in rand, d.w.s 1VSD = R 7,60. Sakrekenaars mag gebruik word vir bewerkings - afgerond tot twee desimale, bv. R34,56.)
7	**Buitelandse valuta verhandeling**	• Onderskei tussen bank verkoopkoers (BVK) en bank aankoopkoers (BAK) • Die invloed van wisselkoerse op internasionale toerisme, invloed op beide inkomende en uitgaande toeriste, en hoe dit reispatrone van Suid-Afrikaners beïnvloed wat na ontwikkelende lande sowel as ontwikkelde lande reis. • Skommelings in wisselkoerse
8 - 10		**Halfjaareksamens**

Graad 12 kwartaal 3 **Vier ure per week, insluitend** • informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse; • formele assessering: toets/oopboektoets; en • werk aan die PAT.		Formele assessering kwartaal 3 Toets/oopboek toets 25% Rekord eksamen 75% PAT kwartaal 3: Handig fase 2 in.
	Onderwerp	**Inhoud**
1	**Plaaslike, streeks en internasionale toerisme**	**Vorme van betalings op internasionale reise:** Konsepte • Elektroniese fondsoordragte (EFT) • Telegrafiese oorplasings (SWIFT oordragte) • Bankontrekkings • Internetbetalings • Buitelandse banknote (kontant) • Kredietkaarte (Visa, MasterCard, American Express, Diners Club) • Reisigerstjeks • Voorafgelaaide buitelandse valuta debietkaarte soos *Cash Passport / Travel Wallet / International Travel card* Voordele en nadele van elke vorm van betaling
2	**Plaaslike, streeks en internasionale toerisme**	**Buitelandse markaandeel - statistieke met betrekking tot inkomende internasionale toerisme:** Interpretasie van statistieke met verwysing na: • **buitelandse aankomste** na Suid-Afrika (land- en lugreis markte) en hoe aankomsstatistieke buitelandse markaandeel kan bepaal; • **provinsies** in Suid-Afrika wat die **meeste besoek** word; • **duur van verblyf** in elke provinsie; • gemiddelde **besteding** per toeris, en • **aktiwiteite** onderneem terwyl in Suid-Afrika. *Bronne: Internet, StatsSA, Suid-Afrikaanse Toerisme (jaarlikse toerisme verslae), reisjoernale en tydskrifte, provinsiale toerisme-owerhede*

3	**Bemarking**	**Die bemarking van Suid-Afrika as 'n toerismebestemming:**
		• Die belangrikheid om Suid-Afrika internasionaal te bemark
		  - toename in jaarlikse volume van buitelandse aankomste na SA
		  - toename in internasionale bewustheid van Suid-Afrika as 'n toeriste bestemming
		• Die kernfunksies van SAToerisme:
		  - Bemarking van Suid-Afrika internasionaal as 'n voorkeur toerismebestemming
		  - Handhaaf en verbeter die standaard van fasiliteite en dienste vir toeriste
		  - Koördineer die bemarkingsaktiwiteite van rolspelers in die bedryf
		• Geleenthede om SA internasionaal te bemark: ITB (Berlyn); World Travel Market (Londen)
		• Befondsing van SAToerisme se internasionale bemarkingsinisiatiewe: Die rol van Toerisme Bemarking Heffing Suid-Afrika (TOMSA)
		• Die konsep: handelsmerk - Suid-Afrika se handelsmerk logo
		• Bekendstelling aan die Toerisme Indaba Reis Handelskou, en die Getaway skou as geleenthede om Suid-Afrika en die Suider Afrikaanse streek aan die wêreld te bemark
		Bronne: Internet, StatsSA, Suid-Afrikaanse Toerisme, reisjoernale en tydskrifte, vlugtydskrifte

	Onderwerp	Inhoud
4	**Volhoubare en verantwoorde-like toerisme**	**Die drie pilare van volhoubare toerisme (mense, wins, planeet)** • Konsep en agtergrond van die driedubbele slotreël • **Omgewing (planeet):** Goeie omgewingspraktyke, soos bestuur van bronne (energie en water), afvalbestuur (verminder, hergebruik, herwin), rommelbeheer, besoedelingsbeheer, omgewingsvriendelike bouwerk, bevordering van inheemse flora en beheer van uitheemse indringerplante in gronde en tuine. • **Ekonomie (wins)**: Die rol van besigheid. Die verantwoordelike ingesteldheid van 'n toerisme besigheid teenoor die mense en omgewing wat dit raak. Maniere om dit te beoefen: eienaarskap, indiensneming, verkryging van plaaslike goedere en dienste, ens. • **Maatskaplik (mense):** Neem die positiewe en negatiewe gevolge van toerisme op plaaslike gemeenskappe, kultuur en erfenis in ag. Korporatiewe maatskaplike belegging (CSI) in toerisme, soos finansiële of nie-finansiële ondersteuning deur toerisme maatskappye aan gesondheid / sport / onderwys / jeugprojekte
5	**Volhoubare en verantwoorde-like toerisme**	**Verantwoordelike toerisme en toeriste** • Gedragskodes vir toeriste-optrede (maatskaplike, ekonomiese en omgewings) • Hoe kan 'n toerismebestemming omgewingsbewuste toeriste (mense, planeet, wins) lok? • Die bydrae van FTTSA om verantwoordelike en volhoubare praktyke aan te moedig. • Maak gebruik van gevallestudies van maatskappye wat die drie dubbele slotreël benadering volg. *Bronne: voorbeelde van maatskappy inisiatiewe van die internet en gedrukte media. Inligtingsbronne oor verantwoordelike toerisme (bv. Verantwoordelike Toerisme Handboek, FTTSA webtuiste, Gauteng Verantwoordelike Toerisme Handboek, ens.)*
6	**Kultuur en erfenis**	**Wêrelderfenisterreine:** • Konsep: Wêrelderfenisterrein • Die rol van UNESCO: logo en hooffunksie • Tipes Wêrelderfenisterreine: natuurlike en kulturele Wêrelderfenisterreine *(verwys na terreine wat onder "attraksies" in kwartaal 2 bestudeer is)* • 'n Beskrywing van al die Wêrelderfenisterreine in Suid-Afrika, hulle ligging op 'n kaart van Suid-Afrika, en hoe hulle aan UNESCO se kriteria voldoen. Gebruik die nuutste inligting. • Die waarde van die Wêrelderfenisterreine vir Suid-Afrika se toerismeindustrie
7	**Kommunikasie en kliëntediens**	**Metodes om kliënteterugvoer te verkry en meting van kliëntetevredenheid:** • Konsep: Kliënteterugvoer • Doel van verkryging van kliënteterugvoer • Metodes om kliënteterugvoer te verkry, soos opnames, vraelyste, terugvoerkaarte, opvolg oproepe, SMS boodskappe op selfone, web-gebaseerde antwoorde. • Hoe om terugvoer te ontleed: bestudeer en lees die terugvoerdata in om die omvang van kliëntetevredenheid te bepaal. Identifiseer die mees algemene klagtes. Besluit op 'n plan van aksie. Begin die intervensie proses. • Die uitwerking van die diens gelewer deur 'n organisasie op sy besigheids winsgewendheid
8 - 10		**Rekord eksamens**

Graad 12 kwartaal 4		
Vier ure per week, insluitend • informele assessering soos skriftelike werk, nasien van huiswerk, klastoetse, gevallestudies, hersiening; en • oorsig- en vasleggingsaktiwiteite.		
	Onderwerp	**Inhoud**
1	**Toerisme sektore**	**Professionele beeld in die toerisme bedryf:** Hoe die volgende faktore bydra tot 'n professionele beeld in die toerisme bedryf • Die beeld van die maatskappy soos die naam, logo, slagspreuk, webtuiste, skryfbehoeftes, bemarkingsmateriaal, produk verpakking, fisiese voorkoms van die besigheid, omgewingsbeleid, kliëntediens beleid • Die beeld van die personeel soos professionele voorkoms, uniforms, kleredragreëls (as geen uniforms gedra word nie), persoonlike higiëne, versorging, interaksie met kliënte, kommunikasievaardighede
2	**Toerisme sektore**	**Diensvoorwaardes:** Basiese diensvoorwaardes in **een** gekose veld van die toerismebedryf, soos lugdienste of hotelle of nasionale parke • Die dienskontrak wat basiese diensvoorwaardes beskryf, soos werksure, uniform toelaes, reisvoordele, verlof, pligte, byvoordele, besoldiging en aftrekkings, beeïndiging van diens, professionele verantwoordbaarheid en verantwoordelikheid, etiek. *Bronne: Verwys na die Department van Arbeid: Wet op Basiese Diensvoorwaardes (www.labour.gov.za) vir diensvoorwaardes.*
3	**Toerisme sektore**	**Die doel en waarde van 'n gedragskode:** • Doel: omskryf wat van personeel verwag word in die uitvoering van hulle pligte, riglyne aan personeel met betrekking tot etiese uitdagings. • Waarde: dit skep'n atmosfeer van samewerking en samehorigeheid, en bevorder integriteit in die werksplek. *Bestudeer voorbeelde van gedragskodes van 'n verskeidenheid toerisme besighede.*
4 - 7		Hersienings- en vasleggingsaktiwiteite in die klas om die leerders se begrip van leermateriaal te assesseer. Voorbeelde van aktiwiteite kan insluit 'n klas vasvra, speletjies, kort toetse, deur breinkaarte te teken, klaskompetisies, vorige vraestelle uitwerk, ens.
8 - 10		**Einde-van-die-jaar eksamens**

SGA 25%		**PAT 25%**		**EKSAMEN 50%**	
Kwartaal 1	100	Praktiese assesseringstaak 1	50	Skriftelik eksamen	200
Kwartaal 2	100	Praktiese assesseringstaak 2	50		
Kwartaal 3	100				
300 verwerk na 100		100		200	
Totale punt: 100 + 100 + 200 = 400 ÷ 4 = **100**					

AFDELING 4

4.1 Assessering in Toerisme

Assessering bestaan uit twee verskillende maar verwante aktiwiteite: informele assessering en formele assessering.

4.2 Informele assessering

- Die informele assesseringstake is die beplande onderrig en leeraktiwiteite wat in die klaskamer plaasvind. Die vordering van leerders moet gemonitor word gedurende leeraktiwiteite. Hierdie informele monitering van vordering kan gedoen word deur middel van vrae en antwoorde, kort aktiwiteite / skriftelike werk gedurende die les, oopboektoetse en huiswerkoefeninge oor byvoorbeeld kaartwerk, bewerkings met tydsones, buitelandse valutaverhandeling en toerbegrotings. Informele assessering moet nie apart gesien word van leeraktiwiteite wat in die klaskamer plaasvind nie.

- Leerders of onderwysers kan hierdie assesseringstake nasien. Self-assessering en-maatassessering betrek die leerders aktief in assessering. Dit is belangrik omdat dit leerders die geleentheid gee om van mekaar te leer en hulle eie prestasie in oënskou te neem.

- Die resultate van informele assesseringstake word nie formeel aangeteken nie, tensy die onderwyser dit wil doen. In sulke gevalle kan ‘n eenvoudige kontrolelys gebruik word om hierdie assessering aan te teken. Onderwysers mag die leerders se prestasie in hierdie assesseringstake gebruik om mondelinge en skriftelike terugvoer aan leerders, die skool bestuurspan en ouers te verskaf. Dit is veral van belang indien struikelblokke in vordering of swak vlakke van deelname ondervind word.

- Die resultate van informele assesseringstake word nie in ag geneem vir bevordering en sertifisering nie.

4.3 Formele assessering

- Vir die vak Toerisme word ses formele assesseringstake per jaar vereis. Hierdie ses take word gedurende die skooljaar voltooi en maak 25% uit van die totale punte vir Toerisme.

- In Graad 10 en 11 word alle assessering intern gedoen.

- In Graad 12 word die formele assessering (25%) intern opgestel en gemerk, maar ekstern gemodereer.

- Die einde-van-die-jaar assessering (75%) in Graad 12 word ekstern opgestel, nagesien en gemodereer.

- Die einde-van-die jaar assesseringskomponent vir alle grade bestaan uit twee dele: 'n Praktiese Assesseringstaak (PAT) (25%) en 'n skriftelike teorievraestel (50%). Saam vorm hierdie twee komponente die einde-van-die-jaar eksamenpunt (75%).

Formele assessering Graad 10 en 11			
Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4: Bevorderingspunt**
Toets 75% Projek 25%	Toets 25% Halfjaareksamen 75%	Toets 75% Toets/oopboek toets 25%	SGA = Kwartaal 1+2+3 = 300÷3 = 100 PAT 1 + 2 = 50X2 = 100 Eksamen vraestel = 200
100	**100**	**100**	**400÷4= 100**

Formele assessering Graad 12			
Kwartaal 1	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4: Bevorderingspunt**
Toets 75% Projek 25%	Toets 25% *Halfjaareksamen 75%	Toets 25% *Rekordeksamen 75%	Kwartaal 1+2+3 = 300÷3 = 100 PAT 1 + 2 = 200÷2 = 100 Eksamen vraestel = 200
100	**100**	**100**	**400÷4= 100**

* In Graad 12 is slegs een interne eksamen verpligtend. Skole kan dus

- beide eksamens skryf; of
- een van die eksamens met 'n toets vervang aan die einde van die kwartaal. Hierdie toets sal dieselfde gewig as die eksamen dra, en moet 'n aansienlike hoeveelheid werk dek.

4.4 Tipes assessering

4.4.1 Projekte en opdragte gekoppel aan ‘n opvoedkundige uitstappie

Leerders in alle grade moet 'n projek **OF** ‘n uitstappie opdrag in kwartaal 1 doen.

Projekte

Voorgestelde onderwerpe is ingesluit in die onderrigplanne van kwartaal 1.

'n Projek vereis dat leerders

- beplanning / voorbereiding / ondersoek / navorsing doen;
- die taak uitvoer / instruksies volg volgens kriteria wat gegee is;
- 'n produk soos 'n artikel, toerplan, inligtingsbrosjure, ens produseer en
- geleentheid gegee word vir innovasie en kreatiwiteit, en moet tot ‘n sekere mate “oop” wees.

Wanneer ‘n projek opgestel word, moet die onderwyser

- die inhoud / vaardighede / kennis wat aangespreek moet word, bepaal;
- onderwerpe kies wat nie maklik in ‘n toets of eksamen geasseseer kan word nie
- duidelike kriteria stel en goeie instruksies gee wat die leerder sal lei (die leerder moet presies weet wat om te doen en wat verwag word) ;

- die omvang hanteerbaar hou;
- bepaal watter bronne benodig sal word om die projek te voltooi (verseker dat leerders toegang tot hierdie bronne het.);
- bepaal die tydraamwerk / duur / die inhandigingsdatum, en
- bepaal die punteverspreiding en stel 'n assesseringsinstrument op.

‘n Opdrag gekoppel aan ‘n opvoedkundige uitstappie

'n Opvoedkundige uitstappie vereis deeglike beplanning deur die onderwyser en die skool.

Vooraf voorbereiding deur die onderwyser

- Die onderwyser kies 'n toeriste attraksie wat verband hou met die kurrikulum van die graad.
- Die onderwyser besoek die attraksie vooraf (indien moontlik) om inligting te verkry.
- Die onderwyser verduidelik toepaslike konsepte aan leerders as agtergrondkennis
- Die onderwyser lig sekere aspekte uit waaraan leerders moet aandag gee en notas neem gedurende die besoek.
- Die onderwyser bespreek verantwoordelike toeriste gedrag vir die besoek.
- Die onderwyser ontwikkel 'n werkaart vir die besoek.
- Die onderwyser bespreek wat van leerders verwag word gedurende die besoek.
- Die onderwyser verduidelik die opdrag wat na afloop van die besoek gedoen moet word, en die assessering.

Gedurende die besoek moet leerders

- aandagtig luister na die gids en notas neem;
- toepaslike vrae vra, en
- hulle soos verantwoordelike toeriste gedra.

Na die besoek: Leerders voltooi opdrag.

4.4.2 Toetse

- 'n Formele assesseringstoets moenie uit 'n reeks klein toetsies bestaan nie, maar moet 'n aansienlike hoeveelheid inhoud dek en moet 45 tot 60 minute duur.
- Oopboek toetse moenie net uit kort vrae bestaan nie. Daar word van leerders verwag om langer reflektiewe antwoorde te skryf, soos paragraaf antwoorde op 'n gegewe stelling. Paragrawe wat redes en argumente verskaf is noodsaaklik.
- Elke projek, uitstappie opdrag, toets, oopboek toets en eksamen moet voorsiening maak vir 'n reeks kognitiewe vlakke en moet ook voorsiening maak vir paragraaf-tipe antwoorde.

Kognitiewe vlakke	Persentasie
Laer orde: onthou	30
Middel orde: begrip en toepassing	50
Hoër orde: analiseer, evalueer en skep	20

4.4.3 Eksamens

Eksterne eksamen in Graad 12

In Graad 12, bestaan die drie-uur einde-van-die-jaar eksamen in Toerisme uit 50% van die leerder se totale 400 punte. Die vereistes vir die eksterne eksamenvraestel word hieronder aangedui.

Inhoud		**10**	**11**	**12**
Afdeling A	Kort vrae (alle onderwerpe)	40	40	40
Afdeling B	Kaartwerk en toerbeplanning; buitelandse valutaverhandeling	30	20	50
Afdeling C	Toerisme attraksies; kulturele en erfenis toerisme; bemarking	50	50	50
Afdeling D	Toerisme sektore; volhoubare en verantwoordelike toerisme	50	50	30
Afdeling E	Plaaslike, streeks- en internasionale toerisme; kommunikasie en kliëntediens	30	40	30
	TOTAAL	**200**	**200**	**200**

Slegs Graad 12 inhoud sal geassesseer word. Voorkennis van Graad 10 en 11 kan egter nodig wees om van die vrae te interpreteer en te beantwoord.

4.4.4 Praktiese assesseringstaak (PAT)

- As gevolg van die praktiese aard van die vak Toerisme, moet leerders ook deur middel van 'n Praktiese Assesseringstaak geassesseer word.
- Die PAT vir Graad 12 word elke jaar ekstern opgestel en aan skole gestuur aan die einde van die vorige jaar.
- Provinsies en skole <u>mag nie hierdie taak verander of oortik nie</u>, of die taak van die vorige jaar gebruik nie.
- Bronne vir die PAT is die verantwoordelikheid van die skool.
- Die spesifieke bronne sal in elke PAT dokument gelys word, maar sal hoofsaaklik bestaan uit kaarte, tydskrifte en brosjures, en inligting wat op die internet beskikbaar is.
- Die PAT word in twee fases gedoen.
- Leerders moet fase 1 in kwartaal 2 voltooi, en fase 2 in kwartaal 3.
- Onderwysers moet elke fase formeel assesseer.
- Die Graad 12 PAT sal ekstern gemodereer word deur die betrokke vakadviseur.

4.5 Rekordhouding en rapportering

Onderwysers sal

- punte aanteken vir elke taak deur gebruik te maak van 'n puntestaat; en
- op leerders se rapporte verslag doen oor persentasie in die vak.

4.6 Bevordering

Vir bevordering en sertifisering moet leerders ten minste vlak 2- (elementêre prestasie: 30 - 39%) in Toerisme behaal. Dit is onderhewig aan die vereiste dat n leerder vlak 3- (gemiddelde prestasie: 40 - 49%) in ten minste een van die drie keusevakke moet behaal

4.7 Moderering van assessering

- Graad 10 en 11 take word intern gemodereer. Die vakadviseur moet egter 'n paar van hierdie take gedurende sy / haar skoolbesoeke modereer, om die standaard van die interne moderering te verifieer.
- Graad 12 take moet ekstern gemodereer word. Hierdie proses sal bestuur word deur die provinsie.

4.8 Algemeen

Hierdie dokument moet saam met die volgende dokumentegelees word:

4.8.1 Die *Nasionale beleid met betrekking tot die program- en bevorderingsvereistes vir die Nasionale Kurrikulumbeleid Graad R-12; en*

4.8.2 Die beleidsdokument, *Nasionale Protokol vir Assessering Graad R-12*